

בחלון ראהו של חנות לרהיטים ברחוב הראשי של נירובי, בירת קניה, תלוי בין ארונות ונברשות, סמלה של מדינת ישראל. בעל חנות זו הוא נציגה הרשמי של המדינה (קונסול או קצין צעיר) ומודיע על כך בגאחה — בין שאר סחורותיו. סמל גלמוד זה סמלי באמת: כי הוא יחיד במינו בכל האזור של ים-סוף ואפריקה המזרחית. שהרי מדינת ישראל כה שקועה בהחלפת אדיבות דיפלומטית עם מדינות אירופה ואמריקה שהיא שיכחת לגמרי את ההיגיון הטבעי שלה: המרחב האפריקאי הגדול (מדינות אפריקה אסיה), שהיא נמצאת בטבורו.

החל מן השבוע יקדיש "העולם הזה" מדור קבוע לאזור מופקר זה — "במרחב". מטרתו — להפנות את תשומת לב הקורא לעובדה (שנעלמה מעיני רבים) שמדינת ישראל נמצאת במקרה בנקודה מסוימת של המפה — ושכל המרחש בסביבתה חשוב עד אין ערוך יותר לגורלה ולהתפתחותה מאשר חיוכו של נשיא אמריקה או זעפו של מזכיר הפוליטיבירור.

יחד עם מדור זה נולד תאום — המדור "עתונות". הוא בא לספר לקורא מה נעשה מאחורי הקלעים של שרות ציבורי עצום זה, המספק את ידעותיו על הנעשה סביבו. ושתודי לא להיות אינדיסקרטיים מדי, שני המדורים החדשים אופשרו ע"י חיסול גמור של המודעות, כפי שהובטח בשעתו לקורא.

קוראים רבים שאלו את עצמם בשבועיים האחרונים, "מה קרה" למדור הספורט. נכנסו בו חיים חדשים. פתרון הסוד: נערכה ריאורגניזציה כללית של המדור, ותפקיד העורך נמסר לאיתמר זילט.

וכך קרה הדבר: בחור צעיר, רוה וממושקף, נכנס למערכת ואמר — מדור הספורט שלכם לא שוה. אם אינכם יודעים כיצד לכתוב על ספורט, אל תכתבו. השיב העורך: אולי אתה יודע יותר טוב? אם כן — כתוב. הלך הבחור וכתב יותר טוב. ומאז הוא עורך הספורט של "העולם הזה".

בגליון זה כבר פרץ את תחומי המדור וכבש את שני העמודים המרכזיים. חבריו מתלו לו — הם מרגישים זה מכבר שהעתונות הישראלית (ככל שאר חלקי הציבור) מסגרת בשטח זה, שהוא חיוני לחינוך נוער בריא.

מכתבים

משתמטים מנהיגים את העם

אני שולח מכתב זה לעתונכם, משום שאני בטוח שכל עורך אחר יסרב לפרסמו מחשש ש"בביתו של התליון אין מזכירים חבל..."

כאב ששיכל את בנו יקירו — נ"ע — במלחמת השחרור, הגני שואל: האמנם נרשה למשתמטים-בוגדים להיות מועמדים בתחרות ולעשות "מעשה זמרי ויקבלו פרס כפנסח"?

עברתי עתה על רשימות המועמדים של כל הרשימות לקראת הבחירות לעיריות והנה הבוגדים הללו מופיעים שם ללא כל בושא ופחד. אבות שהצפינו את בניהם בכל מיני דרכים עקלקלות וה"בנים" עצמם — שמוותיהם מפארים את הרשימות השור — נות של המועמדים לבחירות. ואמנם בידי פושעים כאלה נמסור את גורלנו ואת משק המדינה?

ישראל עמיקם, ע"ד חיפה כל עוד אין חוק השולח מן המשתמטים את הכות להיבחה. יכול עוה"ד עמיים לדרוש גם מן המפלגות עצמן שתפרסמנה את הפרטים על עבר מועמדיהן בימי הקריבות.

היטלר כא

הפרורטגייה על הסלובקיה-גווי, באניאק, הגאשם בפשעים נגד העם היהודי ("העולם הזה" 676) עוררה בי מחשבה מזורה. הרי האיש הזה נחשב, לפי חוק האזרחות המי גותן שלנו, לאזרח ישראלי מיום עלותו ארצה.

כיווע אין עוד הוכחה לכך שהיטלר מת. אם עודנו חי יוכל לעלות ארצה, להיות

לאזרח ישראלי ברגע הגיעו לחיפה ולהצביע בבחירות לכנסת. שרגא מרכוס, ירושלים הדבר מתקבל על הדעת, לפי החוק הישראלי.

"תורת האומה — איה?"

מאמרכם המזועזע על גורל המשפחות השכולות ("העולם הזה" 678) היה המיסמן הגדול ביותר שקראתי אי-פעם בעתון עברי. קני רניאל, ת"א במקום לגלות שערורייה-זוראה זו לעי-

שהם בני-אדם כמוני... הייתי רוצה שצידקי ידע שיש כאלה שחושבים כך. האם אי אפשר להפגיש צעירים יהודים וערבים? תלמיד בשמינית, ת"א הבנו למערכת "העולם הזה". אתמול חברי המערכת עצמם יצאו למלחמה על מנת להרוג את צידקי צאדק, ועכשיו הם כוללים אותו בסידרה אחת עם נוער ישראלי.

אהרון דויד, גדרה לפי חוקי ישראל, צדקי צאדק הוא אזרח ישראלי כמונו.

הואיל ואני אדם נורמלי (כך, לפחות, אומרים חברי, הורי והרופאים), לומר בשמינית, יש לי נערה חבוכה גורא (לא דו"קא נסיכה או בת ראש הממשלה), התח נכתי 12 שנה בקיבוץ ושואף להמשיך שם את דרכי, ישן כל לילה מצוין, אוכל 3 פעמים ביום, משחק כדורגל, כדורסל וכדורעף — האם אין לי כל סיכויים להופיע ב"העולם הזה"? האם רק לאנשים קצת משוגעים (בלשוננו: טראלאלים), בעלי המצאות ורעיונות החורגים מגדר הנורמליות, ישנם סיכויים להופיע בעתו נכם המצוין?

נחמן פירקין, תל-אביב. אל יאוש: בסידרה "הנוער מחפש את החקר" הבלטנו דווקא סיפורים נורמליים בהחלט שהם אופייניים לחוגים רחבים, ולא טראלאלים.

מאה שערים: אזהרה

מכתבו של שרגא מן "העולם הזה" 676, המציע "להפיח חיים בדת ולתת לה צביון של הוי ישראלי" אינו אלא גיבובי מלים. יואיל נא לפנות ולהציץ לחלונות בית הכנסת בשמחת תורה, או להקשיב לזמירות שבת של יהודי דתי, ואו דאי לא יחזור, על דבריו חסרי ההבנה, מדוע נתאים את הדת להוי הישראלי, ולא את הוי הישראלי לדת?

רחל ופנר, קרית-משנה תשובתכם למכתבי ("העולם הזה" 675) אינה מספקת אותי. הרוב בכל שכונה יכול לחוקק חוק לפי טעמו. כך, למשל, ניצב בכניסה לבני-ברק שוטר-תנועה שאינו נותן לכלי-רכב להיכנס. ליד בית הכנסת הגדול ב"תל-אביב אסורה התנועה בשעות התפילה ב"שבת, מדוע לא יחוקק הרוב במאה-שערים חוק כדי למנוע פגיעה ברגשותיו הדתיים? יוסף מובש-שוביץ, ס"ת

בעיות הנוגעות לחופש הפרט אין ענין לחוקי שכונה, אלא לחוקי המדינה.

הגהה סינית

בקטע "מדינת ישראל בסין" ("העולם הזה" 677) נפלה טעות. שם העתון הסיני שהזכרתם הוא "סא קונג פאו" ולא "סון יטא קונג פיין". מייסד סין החדשה שמו "סון יאצן", ולא "סון יאט סין". המנהיג הקומוניסטי שמו "מאו צוונג" ולא "מאו טסה". מאו (בסינית "צמר") הוא שם המשפחה, וזה הוא חצי השם הפרטי.

ד"ר יעקב צביארהן, קרית-חיים. אנו מצטערים על הטעות. בסוחנו שה-מגיה שלנו אינו יודע יותר מאשר 150 מתוך 420 ההברות של השפה הסינית.

מבצע-חזום והאלמוגים ראויים אתם לברכה על שהסתם כמה מקוראים אילתה ("העולם הזה" 669), וה"תצלומים היו יפים. אך עלינו להעיר כי התמונות בהם הראתם גושי אלמוגים בידי

המבקרים העציבו אותנו. להוציא את האל-מוגים החוזרים מקרקע הים, גולא מעשה עוול שאין לו כפרה. האלמוגים גדלים רק כמה סנטימטרים בשנה, ואם תימשך הרי

כתם יש חושש שאוצר זה ילך לטמיון: לחמו נא בהאגדות זו!

העולם הזה מבקש סליחה על תמונה זו ומצטרף לדרישה לשמור על אוצרות הטבע בארץ.

חידון האישים

אני מתנגד למגמות העתון, אך נכון הוא שאתם עומדים בראש העתונות הישראליה כיום, מבחינת העריכה והענין. והנה הופיע בעתון ("העולם הזה" 677) חידון אישים המראה לנו ילדים — ולך תדע מי הם האישים הללו. מה צריך לתת לי מבחינה רצינית תמונתו של גילי בילדותו? היה כדאי לפרסם חידון של אישים שירחיב את האופק.

אהוד ויסמן

ההד הרב של החידון מוכיח שלא כל הקוראים מכחימים לדעתו של הקורא ויסמן. אולם הצעתו לפרסם חידון נוסף מתקבלת על הדעת ונשתדל לבצעה.

...יותר קל היה לזהות את האישים לפי תצלומי רנטגן.

עדי ברישאל, ת"א. אנו חוששים שתצלומי-רנטגן יגלו כמה מאבני-הנגף העומדים בדרך המדינה.

לתמרון

אני מבינה אתכם: אליס הוכמן, המופיעה בשער "העולם הזה" (677) כשהיא חובשת כובע פלדה, היא בחורה יפה 100%. אבל בכל זאת, בחורה בת 19, בריאה, המי שחקת ב"חייילים" במקום להיות במדים, זה קצת יותר מדי.

דליה הפנר, צה.ל.

דליה מתרגשת לשוא. אליס תלבש מדים בעוד חודשיים.

חוש הסתכלות

ברפורטגיה על צדקי צאדק ("העולם הזה" 677) כתוב: "אולם חשמל אין בכפר ואי אפשר להאזין לרדיו". בפנית אחד התצלומים, מעל לראשיהם של משחקי הששי-ש, נראה רדיו. מה קרה כאן?

פידים טירי, חולון

הקורא טירי מחונן בחוש הסתכלות מצוין. כוננת בעל המאמר היתה: בתי הכפר אינם מחובבים לרשת חשמל, וה"שופים אינם יכולים להאזין לרדיו בביתם. בבית-הקאה יש רדיו.

ה ש ע ר

חקירה מעמיקה של דעת הקוראים מוכיחה שמלבד הקרייזרים של הפקידות הגבוהה מעניינים ביותר את האזרח הישראלי הממוצע — אלפי השליחים המשרתים את מדינתם ברות חוץ, שחסרות בהן לחלוטין אותן התכונות המקשטות את המציאות הישראלית (צנע, עמדות, ועוד). שלחני איפוא, מברק לסופר "העולם הזה" בפאריס בוו הלשון: "חקור מה מחזיק את מאות השליחים הישראליים בפאריס".

הסופר בפאריס יודע שהאידיאל של "העולם הזה" הוא חיתור על כל מלה מיותרת. לכן שלח, במקום מאמר ארוך, את התמונה הזאת — בלי פירושים.

אין אנחנו יודעים, לפיכך, אם סיבה זו היא היחידה המחזיקה את שליחני בבירת צרפת, ואם מחזיקה היא אחד או יותר. את זאת משאירים אנחנו לזמיונים הפורה של הקוראים.

המונצח: קים-איל-סונג

עם ביטוס יחידות האו"ם לכל אורך הגבול הצפוני של קוריאה עם מנצ'וריה וסיביר הולכת ומתגברת תנועת לחימה פרטיזנית בהרי קוריאה, מאחורי קוי הגבולות, לאחר שלושה חרשים של מלחמה מודרנית בממ"ד אירופיים.

מאחורי מלחמת הגרילה הזאת עומד אותו איש שעמד מאחורי הצבא הצפוני בהתקדמות הבזק לאורך כל קוריאה הדרו-מית כמעט. זהו קים-איל-סונג, או קים-איר-סון, כפי שנקרא בפי הרוסיים, נמוך, שמי, וממונמם.

קים-איל-סונג
המחיר: 100.000 דולר

איש האגדות. לפי כל ההשערות, היה עוד קים-איל-סונג אחר לפני קים הנו-כחי. אולם אין כל ספק כי האיש שעמד בראש ממשלת קוריאה הצפונית הוא האיש אשר רוב האגדות נרקמו מסביבו. הדבר הוכח בפומבי ע"י מהפכנים קוריאנים ותי-קים וגם ע"י מנהיג דרומי בביקורם בפ"ד יונגיאנג, בירת הצפון, לפני פרוץ המלחמה הזאת.

קים-איל-סונג הקים את יחידת הפרטי-זנים הראשונה נגד היפנים במנצ'וריה בשנת 1932 בהיותו בן 19 בלבד. משפחתו עזבה את קוריאה בגלל מחלת אביו שהושלך פעמים לכלא ע"י היפנים, אחרי ההתקוממות נגדם ב-1919. כאשר פלשו היפנים למנצ'וריה בשנת 1931, הוציאה אמו את שני האקדחים של אביו ממחבואם ושלתה אותו להתחבא ביערות.

מאה אלף דולר תמורת ראשו. שמו של קים התפרסם בקוריאה עצמה כתוצאה מהתקפה זעירה לעבר הגבול בשנת 1936 בה כבשו לוחמיו עיירה קטנה, החי-זיקו בה משך שעות אחדות, הרגו 200 יפנים ובתהלוכה פומבית הניפו את הדגל הקוריאני.

סיפורים מוגזמים על המעשה פשטו בקור-יאה במהירות הבזק, בשל הפרסים הגבוהים והולכים של היפנים על תפיסתו, חי או מת. איש אחד, שלא יכול לעמוד בפני הפיתוי כאשר הגיע הפרס למאה אלף דולר

אמריקאים, הביא ראש כרות וקיבל את הפרס. השידורים היפנים שהכריזו על מותו וההכחשות שבאו אחריהם, הניחו את יסוד האגדות בכפרי קוריאה שקים-איל-סונג הוא בן אלמות.

איש פשוט. לא ידוע מתי הצטרף קים למפלגה הקומוניסטית, ואם ביקר בב-רית המועצות לפני ביקורו הרשמי ב-1949. עם כניסת הצבא הסובייטי באוגוסט 1945 לקוריאה, פירק קים-איל-סונג את יחידות הפרטיזנים במנצ'וריה ושלה אותם בקבוצות קטנות לקוריאה עם הוראות להת-ארגן בכפרים. הוא עצמו נכנס לקוריאה תחת שם בדוי לבחון את המצב.

"הייתי בהרים זמן כה רב", הוא אמר אחרי כן לעיתונאי אמריקאי, "שהכרתי היה לי ללמוד את החיים והמנהגים היומיומיים של ארצי. החלפתי את שמי על מנת שאי-כרים ידברו עמי ביתר חופשי, כמו עם איש פשוט".

הוא הופיע שוב בפומבי תוך התלהבות עצומה, כנכנס לוחמי המחתרת ביפנים בפ"ד יונגיאנג להקמת ממשלת בניינים, ונבחר, פה אחד, כראש הממשלה.

רק לשחרר... למרות התיאוריות ה-מצרבות, שמוסקבה פקדה על הקוריאנים הצפוניים להתקיף, מתקבל יותר על הדעת שמוסקבה פשוט חדה מלרסן את קים-איל-סונג. זה כבר למעלה משנתיים שרה פה מלחמת אורחים באויר בקוריאה, עם כוחות שמאל מרוכזים בצפון וכוחות ימין בדרום, וכל הזמן מכריזים קים וירי-בו סינגמן רי כי שאיפתם היחידה היא "לשחרר" את מחציתה השניה של קוריאה. רק מתינתם של האמריקאים, כוללת מניעת ציוד צבאי כבד לצרכי התקפה, ריסנה את הדרומיים. עד יוני ריסנה גם מוסקבה את הצפון, אך יחד עם זאת הקימה צבא חזק, מאומן ומצויד היטב.

ב-8 ליוני, לאחר הצעות דומות רבות, שוב חזר קים-איל-סונג והציע תכנית ל-"איחוד שלום" עם הדרום, אשר לא יכולה היתה להתקבל ע"י המשטר הדרומי, באשר דרש את פרישת ראש הממשלה והנשיא. שבועיים אחרי ש"שליחי השלום" שלו נעצ-רו על הגבול, נפתחה האופנסיבה שהוכנה כבר זמן רב מראש, להלכה כ-"התקפת-נגד".

קשה להבחילו. קים-איל-סונג הצ-ליח במידה ניכרת להתדיר בקרב הקוריאנים את האמונה שהוא נלחם בפולשים אימפר-יאליסטים הרוצים להשליט את בובתם, סינ-גמן רי, הוא מסייע בזה ע"י ההפצצות הכבדות של האמריקאים בכל רחבי הארץ, והעובדה שנגדו נלחמים לא רק הדרומיים אלא גם זרים, ואילו מצדו נמצאים רק קוריאנים.

אך המור שבדבר הוא שאיש, כנראה, אינו נבהל מהכוחות העומדים נגדו. הוא סומך על עזרה סובייטית, אך אימתן עזרה זאת לא תהיה לו אכזבה, והוא מבין שאולי יישאר מבודד. אולם קשה להבהיל איש שפעם החליט לעמוד מול כל הקיסרות ה-יפנית כשבמידו זוג אקדוחים חלודים בלבד.

המונצח: סינגמן רי

יחד עם שקיעת כוכבו של קים-איל-סונג, עולה שוב כוכב יריבו סינגמן רי. אחרי שלשה חדשי גולה בארצו הוא, מבירה זמנית אחת לאחרת, כאשר הצבא הקומוניסטי-

טי המנצח רודף בעקבותיו, חזר סינגמן רי נשיא הרפובליקה הקוריאית (דרום) ל-ביתו בסיאול.

שותף מפקפק. עמדתו האנטי-קו-מוניסטית התקפה הפכה אותו למטרה קלה לתעמולה בכל רחבי העולם. בחוגים הליבי-רליים ובתנועות השמאל המתונות, ביוחד בצרפת, אוסטרליה, אנגליה והודו, הפך שמו של רי לסמל השחיתות הפוליטית והניווון החברתי. בארצות הברית התייחסו אליו כאל ציאנג-קאי-צ'ק — בן-ברית בליתי ברי-רה.

עיי מפולת ושוק שחור. כרחובות סיאול שוב הומים החיים — בכל פינה מסלקים את ההריסות שנשארו לאחר הקרב הקשה שהתנהל על כיבוש העיר. מאות פועלים עובדים בהשגחת אמריקאים, ופה ושם, בפניות רחובות נתקלים בתופעה ה-אירופית הודועה לאחר כל מלחמה — קבוצות אנשים מפוקפקים העוסקים בשוק השחור.

אפשר לקנות מנות מזון של הצבא הא-מריקאי, פירות, סבון ופניצילין. הקומוניס-טים עשו ניסיון מוצלח למגר את השוק השחור, ויחד עם זה הרסו כמעט לחלוטין את כל "המסחר החפשי".

בלי התנקמויות. אותו מצב שורר ב" שאר חלקי הארץ; בכל מקום פליטים וחי-ריסות. בראש החוף, לשעבר בפוסון, אשר אוכלוסיתו בימי שלום היא בת ארבעה מיל-יון, יש עכשיו שני מיליון פליטים נוספים והממשלה עמדה בפני הירושה שהשאיר לה קים-איל-סונג: להחזיר את האדמות ש-חולקו בריפורמה האגררית לבעליהן היש-נים, להחזיר למצב של רכוש פרטי את התעשיות שהולאמו ולהעניש או "לחנך מ-חדש" את המנהיגים הקומוניסטים. ואשר לחיילים שנלחחו בשבי, הכריז סינגמן רי כי לא יהיו נושא לנקמות.

אולם לא קל יהיה לשכנע את הנתינים החדשים בצפון. הם, וגם הדרומיים, ראו כבר את ה"מתינות" הדרומית בפעולה. ואף החיילים האמריקאים, החדורים ספורי זועה ורגשי איבה לאסיתאים האלה שלמענם הם נהרגים, לא עמדו מן הצד כאשר המדובר הוא בחיסול שבויים, או חטודים. והבטחו-תיו של רי איננו בעלות-ערך כה רב.

האסיר האציל. רי שגולד לפני 75 שנה למשפחת אצילים, התחיל את הקריירה שלו כהוגה רעיונות לאומניים נגד היפנים ועורך העתון היומי הראשון בקוריאה. כא-שר התגוררו בשלטון היפני עברה את גבול ההגיון, הושלך לכלא, ונידון למאסר עולם.

בשנת 1904, לאחר שבע שנות מאסר, שוחרר רי ע"י ממשלה לאומנית שהוקמה לזמן קצר עקב האנדרלמוסיה שנגרמה ע"י המלחמה היפנית-רוסית, ונשלח לארצות ה-ברית כנציג ממשלתו.

שש שנים אחרי כן, כאשר הוכרז על קוריאה כחלק מיפן, חזר רי לארצו כפעיל התאחדות הצעירים הנוצרים, אולם היה ברור כי הנו אדם לא אהוד ביותר על ה-שלטון היפני. בעזרת מייסודנים, ברח רי להווי והשתקע כמנהיג בגולה, והיפאנים שמו על ראשו פרס של 300.000 דולר.

דיברת מספיק. מאז הצטרף רי ללהקת ה"מדינאים בגולה" בארצות הברית, שנידונו על נשמת הכל. כאשר שלח את כתב האמנה שלו למשרד החוץ האמריקאי בדואר, נתבקש לכוא ולקחתו בחזרה. אין אמריקה מכירה ממשלה קוריאית מלבד זו

של היפנים. בשנת 1934, נשא לאישה אוסט-ריה בשם פרנציסקה דונר, צעירה ממנו בעשרים שנה. אשתו התאימה את עצמה יפה לאציל המזרחי ולמנהגיו, ואפשר עוד לשמוע בנשפים את רי המפציר באשתו "שתקי כבר, דיברת מספיק".

גם כן איש פשוט. עם כיבוש קו-ריאה, שיכנע סינגמן רי את האמריקאים להרשות לו לחזור לקוריאה "כאיש פשוט". אולם כאשר הגיע לסיאול, נתקבל בהתלה-בות רבה, והחל מארגן מפלגה חזקה מש-לו, "שאינה שייכת לשום מפלגה אחרת". דבר זה נתקבל באהדה על ידי התושבים

סינגמן רי
המחיר: 300.000 דולר

שבצעו בים של מפלגות (205 מפלגות רשומות, ביניהם "מפלגת אבדוי התקוה" "מפלגת הארטיסטים" "מפלגת הצופים ה-חדשים" ועוד).

בשנת 1948, לאחר שצפון קוריאה דח-תה את הצעת או"ם לערוך בחירות, משו-תפות, נבחר סינגמן רי כנשיא הרפובליקה הדרומית. (בהנחה כי הארץ שוב תתאחד, נשארו 100 מתוך 310 מקומות במועצת הנבחרים פנויים. — בשביל יצגיו הצפון). כאשר סירבה המועצה להעניק לו כס-פים לביצוע תכנית פיתוח מסוימת, "ציפ-צף" סינגמן רי על חברי המועצה והעניק לעצמו את הכספים לפי צו מיוחד, ללא כל הרשאה חוקית.

העם? התרעם. "מה הצורך באסית אלה?"

הודות למלחמה. לפני פרוץ המלחמה, ירדה השפעתו של רי וממשלתו עמדה על סף פשיטת-רגל פוליטית. ההתנגדות גברה לא רק בקרב תושבי המדינה אלא גם בחוגי השלטון האמריקאי. עד אשר פרצה המלחמה. תהה צומד צבאו של סינגמן בגבולותיה הצפוניים של הארץ. הוא תובע לעצמו שליטה על כל הארץ כאילו הדבר מובן מאליו. כבר היום, מתיחס רי אל החלטות או"ם כאל החלטותיה של מועצת הנבחרים של דרום קוריאה. הוא "אבי עמ", הוא תובע, ועל או"ם לאפשר לו "לאחד" את הארץ. כל החלטה אחרת היא חסרת תוקף פוליטי ומוסרי בעיניו.

תחנות בניינים. אם יתפנה מישהו כדי לספול בשבויים הצפוניים, מה טוב — ולא...

עדינות אמריקאית. למה לחפש נשק חבוי בבגדי שבויים? הרי קל יותר להפשיט אותם.

תוצרת קומוניסטית. עם כיבוש טייג'ון בידי האמריקאים נתגלו 400 גויות של דרומיים.

הכנסת-נציגת העם?

מאת אורי אבנרי

הפוליטי. שנית: אותם שסברו שיש להסתפק במה שהושג, שאין טעם ללחום עד לאפסית כוחות. מי הצביע בעד מפ"ם? רבים מאוד מבני הנוער, שרצו להביע בדרך זו את תמיכתם ברעיון הפלמ"חי («הצבא העממי»), בהתאם לדעותיהם של האלופים הקרביים (אלון, שדה, אבדן, כרמל) ובניגוד לדעו-תיהם של מומחים אחרים שנתמכו ע"י בן-גוריון. מי הצביע בעד חרות? אותם שהיו שקועים עוד ברומנטיקה של ימי המחתרת, והחזית הדתית? הצ-ביעו בעדה אותן הנשמות התמימות שהיו סבורות כי בוחרות הן «אסיפה מכוננת», שתיתן חוקת יסוד למדינה. בוחרו החזית הדתית רצו שחוקת-היסוד תהי יה דתית.

מי הפסיד בבחירות הן? אותן המפלגות ששי-ננו סיסמאות כלכליות «משעממות», שנראו באותם הימים בלתי-חשובות כל עיקר: הציונים הכלליים וה-פרוגרסיביים.

מבשר חזיר דג'יפילה. מצב זה השתנה לחלוטין. הרומנטיקה של המחתרת, וגם הרומנטיקה של ימי הקרבות, דתה ואיננה. הויכוח על אופי ה-צבא, הויכוח על פיצוץ מלון המלך דוד, הויכוח על כיבוש שכם וגניזן — כל אלה התרחקו מאוד מלבן של האדם ברחוב. תפסו את מקומם: הקיצוב, הצנע, הוסיאליזם של סולל-בונה, ומעבר לבעיות הכלכלה: המועקה הנפשית המורגשת בכל שדרות האוכלוסייה, ירידת המתח המוסרי, אבדן האשליות.

התהיה זאת העזה לנחש מה היה קורה לוא הלכו ההמונים היום לקלפי. 400,000 עולים חדשים מכני-סים לחשבון נעלם העלול להכריע. בכל זאת ברור: החנווני ברחוב אלנבי בתל-אביב שהצביע בעד בן-גוריון בימי המלחמה לא יצביע בעדו מתר. אנשים דתיים רבים יכולים לחשוב שבעיות בשר-החזיר הי-שובות בינתיים פחות מבעיות דג'יפילה. הרומנטיקה של פלמ"ח ואצ"ל תשפיע פחות מאשר השפיעה ב-1949. יתכן מאד שבסופו של החשבון לא תצא מפא"י מפסידה, וכי הקולות של עלי-באבא ומרבדי-הקסמים יפצו אותה על אבדן «הריבולוציה היהודית». אך אין כל ספק שבחירות אלתר תשינה את מאזן-הכוחות

«כך זה נמשך מאז הקונגרס (הציוני) הראשון...» העיר נשיא המדינה באירוניה על הקומדיה שנערכה בשבועיים האחרונים בכנסת.

קומדיה אמיתית: כי מן הרגע הראשון לא היה אף צל של ספק שהתוצאה תהיה כאשר היתה, שכל הצדדים יתפייסו, שהדתיים יחזרו למוטב, שהאולטי-מטום הבנגוריוני יתקבל. ובעיקר: שכל חלקי הקו-אליציה, רוב חלקי האופוזיציה, יתנגדו לבחירות ה-ח-דשות.

וכאן מתעוררת נקודה מעניינת. בחירות פירושו — מתן אפשרות לבוחרים להביע את רצונם. אם בעל-י ההנאה של הבחירות האחרונות חוששים כל כך מפני בחירות, משמע שלדעתם לא יהיו בעלי-ההנאה של הבחירות הבאות. לוא האמינו הדתיים, למשל, שיקבלו שוב אותו מספר של קולות ושל צירים, לא היו, מן הסתם, מקבלים את תנאי האולטימטום של בן-גוריון ונכנעים כניעה כה מביישת לעיני הציבור.

הבחירות נדחו, איפוא, לא מפני שחברי הכנסת היו סבורים שמאז הבחירות האחרונות לא חל שינוי בדעת ההמונים. להיפך, הם נדחו מפני שהחלק הקו-ביע של הכנסת היה סבור שדעת הציבור השתנתה במידה מכרעת — לדעתו.

רומנטיקה וג'נין. הרוב המכריע של הציבור אינו מורכב מקנאים מפלגתיים, המצביעים בעד מפלג-תם, ויקרה אשר יקרה. רוב הציבור מורכב מאנשים התומכים בשאלה מסויימת במפלגה פלונית, ובשאלה אחרת במפלגה אלמונית.

ביוניאר 1949, כשנבחרה הכנסת הנוכחית ע"י 2/3 של האוכלוסייה הנוכחית, היו בעיות המדינה שר-נות מאוד מאותן העומדות בפניה היום. זה עתה נסתיימה מערכה אכזרית בנגב. השאלה הגדולה שכל בוחר שאל את עצמו היתה: האם עלינו להמשיך ב-מלחמה זו, לכבוש את עזה, שכם וחברון, או להס-תפק ביש.

מי הצביע אז בעד מפא"י? קודם כל אותם שרצו להביע בדרך זו את חודתם האישית לדוד בן-גוריון, האיש שהכריז על המדינה ב-14 במאי בניגוד לדעת חבריו (מ. שרת ועוד) וניהל את המלחמה בשטח

האופוזיציה מקוה להודמנותה: מאיר יערי (ימין) וישראל גלילי דנים בכובד-ראש — בחירות, כן או לאו?

היאבקות כשורות הדתיים — משה שפירא (ימין למעלה) מנסה לגבש עמדה אחידה. דעתו: צריכים לעזור להחיות את הקואליציה.

סיעת הקואליציה מטכסת עצה: רמז ולוביאניקר (מרכז) התומכים בפשרה מסו-חמים עם לבנה ה"קציוני". דעתם: בי. ג'י. הגזים.

זוהר נכנס לתפקיד: פנחס רוט (ימין) פונה לנציג אגו"י (מזר). יח הדתיים תכריע את גורל שליחותו.

האיש שאינו בטוח — אם תיע-רכנה בחירות חדשות, הייבחר נתן פרידמן-יילין מחדש? הדבר מוטל בספק.

מקי' מתכננת את תעמולתה — מאיר וילנר (שמאל) מכתב מאמר ראשי לכתב "קול-העם" הקומוניסטיים שמחים לקראת כל בחירות.

הציונים הכדלויים שמחים — פרץ ברני-שטיין (שמאל) ועו"ד טרלין בטוחים שבבחירות יפסידו מפא"י, הדתיים, הפרוגרסיביים וחרות.

רות' מהססת — חיושילן הבי-ות או יזקני? ערי ז'בוטינסקי (ימין) זואל מרלין שקולים את הסכויים.

השרים שמעמרם בסכנה — יוסף, שבן-גוריון החליט לחסל את מרדו, ובכור שיטרית, שטיעתו מפולז

אולי "חרות" והדתיים? אורי צבי גרינ' ברג ("חרות", מימין) מסביר את המצב למשה שפירא (הפהומיז), "חרות" אינה שותף ציוני.

אולי קואליציה של המרכז? יעקב גיל (צ.כ.), מימין מתקרב לאיש אגו"י, מר מזור, אך מפלגות המרכז חלשות מדי בכנסת זו.

האפשרות קואליציה אחרת? דוד הכהן (מפא"י, מימין) ממשיש את הדופק של ריפטיין (מפ"ם), אין סיכוי.

המכשור האחרון — דוד צבי פנז (ימין) מגייס את ההתנדדות בקרב הדתיים. אך הרוב תומך בספירא

היכוס אחרון של הדתיים — להיכנס או לא? משה שפירא (ימין) אומר — כן, אין מה להרויח באופוזיציה. בבחירות יפסידו.

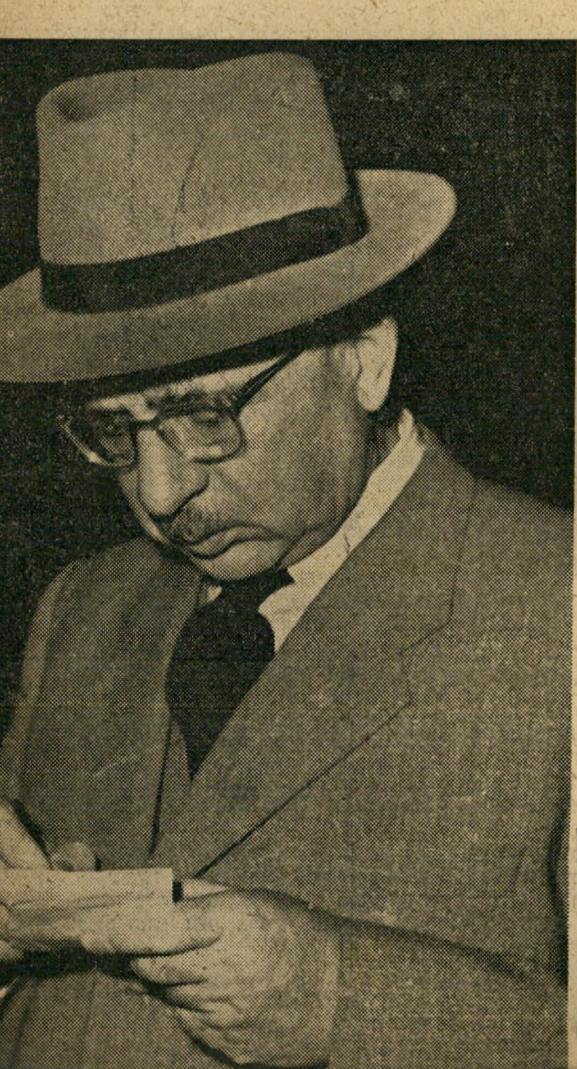

הרגע הגורלי: הדתיים מקבלים את האול" טימטוס האחרון של דוד בן-גוריון. ראש הממשלה יודע שהדתיים לא ירצו לוותר על השלטון.

היהיה השעיר לעזאזל? דב יוסף פונה לעקיבא גלובמן, איש מפא"י הנאמן. אך גורלו של יוסף כבר נחרץ.

אישים המעוררים ענין, הפורצים את גדר המקובל, עצמאיים במחשבה ובכתיבה, אין בכנסת בכלל. מנהיגי המח' תרות, שהיו פעם עטופי מסתורין, נתגלו כאנשים אפוריים למדי, ללא מקוריות רבה. היחידי הגורם לעתים לאפתעות הוא ראש הממשלה עצמו, המצטיין יותר במקוריות של ביטוי מאשר במקוריות של הזון מדיני.

לולים בחוקי-חירום אלה, דובר אחרי דובר קם וטען שפלטטינה אינה מדינת-חוק, כי אם מדינה של שרי רות מכטרית — ועדה אחרי ועדה אישרה את ה' עובדה ברור' רשמי.

למראית עין פועלים כיום חוקים אלה רק לגבי 15% של האוכלוסיה — האזרחים הדוברים-ערבית אשר חוקי-החירום הם חוק עליון להם, אולם למעשה תלויים חוקי-חירום אלה על ראשו של כל אזרח. לא פעם ניסה שר-המשפטים להשקיט את הלבבות בטענה (ההגיונית) שאין הממשלה חושבת להשתמש בחוקים. אלא שטענה זו אינה מוכיחה דבר: אפשר להשתמש בחוק בכל יום ובכל שעה.

יש אומרים שמדינת-ישראל תהיה נתונה במצב-חירום כל עוד אין חווי-שלום חתומים בינה לבין אר' צות ערב, אם כן, היה לצפות לכך כי מצב-החירום יימשך דור אחד או שניים — שכן אף אחד משני הצדדים אינו חולם אפילו לשים לו קץ. במלים אחרות: חוקי-וועדה אלה, יוסיפו לשמש תחליף לחוקת-יסוד עד סוף כל הימים.

גידופים ותקלוימי-מפדגות. איש לא שפך דמעה כשנתקבלה לראשונה הידיעה שכנסת זו תפוזר, ושתי-ערכנה בחירות חדשות. עם כל האהדה למוסד זה, שהוא הראשון אחרי אלפים שנה וכו', אין להתעלם מן העובדה שגוסף על כשלונה בביצוע תפקידה העי' קרי נכשלה, פחות או יותר, גם ברוב שאר השטחים. הויכוחים בכנסת עמדו תמיד על רמה נמוכה ל- מדי, ולא זו דוקה בשל הסערות הפרועות, מלות-הגנאי הולגאריות והגידופים. חשוב יותר: רוב חברי-הכנסת הם עסקני-מפלגות מקצועיים שידעוניהם בעניני הי' סוד של הכלכלה, הצבא, עניני-ערב וכיוצא בהם מוג' בלים ביותר, אם לא אפסיים. מעולם לא התקיים בכ' נסת ויכוח ראוי לשמו על אופיו של צבא-הגנה או על המצב הפנימי בארצות ערב (עבדאללה-פארוק, תנועות-המחתרת, המעוטסם הלאומיים). הויכוחים ה- כלכליים היו ברובם המכריע אינפנטיליים או דמגור גיים. חוקים הנוגעים לגורל של דורות נתקבלו בפזי' זות, בהרמות-יד אוטומטיות, ללא דיון אמתי, ללא הבנת משמעותם.

אפילו הנושא החשוב ביותר — תקציב המדינה — אינו מעורר בכנסת אלא ויכוחי-סרק, שר-האוצר שפך על הצירים המסכנים ים של מספרים, שלא היה ל- צירים השהות לעכלם, הפסיפונים ניגנו את תקליטי- המפלגות, והענין עבר בשלום.

הכללי, תקופת-כהונה של 4 שנים לכנסת, הנאלצת ל- נהל התפתחויות כה דינאמיות, היא בלתי-מוצדקת. אפילו לסגסו של ארצות-הברית, מדינה יציבה הר' בה יותר, נערכות בחירות כל שנתיים.

פשיטת רגל וחוקי-שבת. מי קבע בכלל שי' אסיפה זו חתן 4 שנים? היכן החוקה המסדירה את פעולתה, את סמכויותיה, את כינוסה ופיזוריה? שאלה זו מובילה ישר אל כשלונה המחפיר של הכנסת, אל המעילה אשר מעלה בתפקידה.

בינואר 1949 לא הלכו הבוחרים לבחור ב"כנסת", מושג דתי-למחצה זה עוד היה טמון בנבכי העבר. ה- בוחרים הלכו להצביע בעד אסיפה-מכוננת. אסיפה שתפקידה העיקרי יהיה לקבוע חוקת-יסוד למדינה, חוקה שתעמוד מעל למדינה, גם מעל לכנסת. והפרט היה מובן מאליו: שהאסיפה המכוננת תתפזר אחרי שכוננה את אשר היה עליה לכונן, ותפנה את מקומה לפרלמנט שינהל את הענינים היומיומיים.

תפקיד עיקרי זה התנדף ברגע שהתכנסו 120 שליחי-המפלגות במושבם הראשון בירושלים. כי הנה נתברר כי לא תיתכן ממשלה אלא על יסוד שותפות מפא"י-דתיים (שותפות מפא"י-מפ"ם לא היתה אפשר' רית, בשל הצורך בקבלת כספים מן הדוד העשיר ב' אמריקה). ואם יש דבר אחד אשר שני שותפים אלה אינם יכולים להסכים בו, הרי זה הדבר ששמו חוקה. אפשר לשאת ולתת עם איצ'ה-מאיר ליון על השתחוחת לאמריקה, על קיצוב נעליים, על פשיטת-רגל כלכלית. אך גם סבלנותו של איצ'ה-מאיר ליון פוקעת כשהמדובר בבשר-חזיר, חוק שבת ודברים טובים אחרים.

התוצאה: אחרי שנה וחצי של כהונה רבת-פאר של מיישהית-האסיפה-מכוננת אין איש יודע אם תה' יה לנו, בעוד שנה, מדינה חילונית או דתית, מדינה של בולשת פוליטית או בולשת-כשרות או חרות ל- ברלית. הכנסת תוכל לחוקק מחר חוק שכל אזרח חייב ללכת שעה אחת ביממה על ידיו, או לאכול פו- דינג של "תנובה", ושום בית-משפט לא יוכל להח' ליש (כמו באמריקה) שחוק זה סותר את עקרונות ה- חוקה. כי אין בכלל חוקה.

לדור אחד או שנים. שום פרט אינו מטיל אור על עובדה זו כקיומם של חוקי החירום של המנ' דט במדינת ישראל.

לפני מלחמת-העצמאות גייס הישוב העברי את מיטב המוחות המשפטיים כדי להוכיח את כל הו- עה, את כל העוול, את כל השחיתות המוסרית הכ-

זרוב הדמים

הטייס התקרב לג'וני, מאלף גן-החיות של תל-אביב, רזה, בעל עיני תכלת ושער מלבין והצביע על מכונית הדלק. הוא הסתתר מתחת למכונית כאשר ברח מן האוירון, הודיע לו.

ואו החל חיפוש קפדני בכל שטח שדה-התעופה לוד. חיפשו במוסכים, מתחת לאוירונים החונים, בין ערימות החפצים, בחדרי המכס והמנהלה, אולם את הנמלט אי אפשר היה למצוא.

לבסוף הופיע ג'וני כשבידו... קוף קטן, בהיר-פרוה. "מצאתי אותו!" — הכריז במבטאי הגרמני בקול מלא גאווה בהציעו על הקוף. "עכשיו נקח אותו ה' ביתנו לגן החיות".

היה זה אחד משבעים הקופים ממין ריווס שיצאו לפני שבוע ברכס מקלון-טה לגן החיות של בוסטון. הם הובנסו קבוצות קבוצות לכלובים מיוחדים לאוירון, ועל כל כלוב הודבקו פתקים הנושאים הוראות לטיפול בדרך. במה להאכילם, מהי דרגת החום הדרושה, איך לשמור על נקינות וכיו. דבר אחד בלבד היה חסר בפתקים: אסור לטוס יותר מדי ג'ונה.

ג'וני הוקף הביתה הכל הלך לימישנים, עד אשר הגיע המטוס לשמי סעודיה, והגביה טוס. הקופים שלא היו רגילים

הקוף ג'וניג'י — דבר אחד חסר בפתקיו...

ליים ללחץ אטמוספרי כה נמוך נפגעו קשה, ובנחות המטוס בלוד, נתברר כי הקופים מתו בדרך.

כלובי המתים נפתחו, ופתאום כפי מוכנס קוף אחד. היה זה היחידי קוף מטען הכלוב ששרד בחיים. מבלי להודיע קק לכולם או לדלותה, ברח הקוף מן האוירון ואייאפשר היה למצאו עד אשר בא ג'וני ושאר עוזריו מגן החיות.

לעת ערב הובא קוף שני, שברח אף הוא מן האוירון בחסות המהומה, והובנס לכלוב הגדול של גן-החיות, יחד עם 30 בני משפחה יריי המקום.

צלקת על האך

ב' 20.11.49 נדם קול האלחוטאי של הדוקטה של חברת התעופה "אירו הולנד". למחרת השתרעה על פני העתונות העולמית כותרת גדולה המודיעה כי המטוס שהוביל 27 ילדים יהודים ושלוש אחיות מצפון אפריקה למחנה ההכשרה של עלי-הנוער בנורבגיה נעדר.

שעות ספורות אחרי כן נמצא האוירון ברחבי נורבגיה. קרוב לשדה התעופה אשר בו היה צריך לנחות, מרוסק לחלוטין. ליד השלד השרוף נמצא ילד-הניצול היחיד מהאסון.

בהתחלת שבוע זה, עמד אותו ילד, יצחק אלאל בן ה-13, עם צלקת גדולה על אפו — מזכרת מהתאונה — יחד עם הוריו ואחותו הקטנה שעלו לפני חדשים אחרים ממרוקו, בפתח ביתו החדש.

היה זה אחד מ-50 הצרפים שנשלחו לארץ כמצבת-זכרון לחללי התאונה על ידי איגודי העולים בנורבגיה. יצחק, שנשאל לאחר התאונה מה רצונו להיות בחיים וענה "טייס", מתחיל עתה בצעדיו הראשונים כחושב ישוב חקלאי.

איש נאשה ותור הגים

שמונה שעות אחרי שהאניה "מסדה" טבעה בליל-אביב אצל במימי איטליה (ה' עולם הזה' 651), הרגישי הניצולים בסיר-

תם הקטנה כי גוש שחור צף במים. בהתקרבם ראו שזהו אוירי פרוסקואר, מהגוס שני, ששחה כל אותו לילה אצל במים הקרים. במצב של אפיסת כוחות נמשך לתוך הסירה. התוצאה: סדק בלב, פגיעה בריאה.

לאורי היתה זאת הטביעה החמישית ב-23 שנות חייו. מאז עלה לראשונה על סיפון אניה נורבגית, בהיותו בן 13, טבעו תחתיו 4 אניות. בפעם הרביעית ניצל ב-מימי המזרח הרחוק ע"י היפאנים, שהחזיקוהו כשבוי-מלחמה עד סוף מלחמת-העולם השניה. בסך הכל היתה לו, לצעיר החיפני שבא מגרמניה בגיל 5, קאריירה מגוונת למדי בים.

שתי קורבנות המכירה

טביעתה של "מסדה", סיממה את תולדותיה של האניה הראשונה בעולם שעובדיה היו חברי קואופרטיב. מהפכה זו לא עוררה אהדה בלב חברות-הימאות בעולם (וגם לא של חברות-הימאות הישראליות). אולם הניצולים לא התאשו: האניה היתה מברטחת בסכום של 20,000 לירות שטרלינג במטבע בריטי חפשי, ובסכום זה אפשר לרכוש אניה אחרת. החברה שילמה את הרגישות, וביום בהיר אחד הפליג אוירי פרוסקואר לגינואה כדי להעביר ארצה אניה עם 850 טון (להעברת מטען 12 נוסעים) שחבריו שמו עליה עין. משגיעו לאיטליה מצא אוירי הודמנות טובה עוד יותר. הציעו לו למכירה שתי אניות, לשעבר קורבנות (אניות-מלחמה קטנות) של הצי הבריטי, שהותאמו לצרכי הצי המסחרי. האניות היו חדשות (נבנו ב-1943), מהירות, כ"א מהן בת 580 טון, ואפשר להעסיק בהן 32 עובדים. המחיר היה 35,000 ל"ש — אולם גם לזה מצא אוירי, בהתלהבותו, תרופה. מיליונר איטלקי, שרעיון הימאות הקואופרטיבית מצא תן בעיניו, הציע להשתתף בעסק.

אוירי ברקיע השביעי: שתי קורבנות (שאפשר להתאימן בקלות, בשעת חירום לתפקידן המלחמתי המקורי), משיכת השקפה זה לארץ, מקום עבודה ל-32 איש, ונוסף לכל: אוירי השיג גם מטען למסע ראשון ששכרו היה צריך להשתלם בדורלרים.

והנה בא מברק קצר מישראל: חוזר מיד.

פרחה כמוך...

מה קרה? ה' אוצר גילה שיש לניצולי "מסדה" 20,000 ל"ש באנגליה, והחזקת הון בחו"ל היא עבירה פלילית. רמז מי שרמו: אם רוצים אתם לקבל את הדביונים (דמי הביטוח), מוטב שתיכנסו בשותפות של 50% עם חברת "שוהם" (השייכת לממשלה והמשתתפת בועדה המחלקת דביונים לימאות). אחרת — תצטרכו לקחת לירות ישראליות ולהגיד שלום לכל החלומות על רכישת אניה אחרת...

10 שנים בים 5 טביעות לא הכשירו את אוירי פרוסקואר לתנאים השוררים במדינת ישראל. הוא התחנף, כשהעז לרמוז כי הקואופרטיב ירצה לשלוח רואה-השבון מוסמך כדי לבדוק את חשבונות "שוהם" (שקיבלה לידה את ההנהלה ה"מסחרית) התרחח אחד המנהלים וצעק: "לא נהל מו"מ עם פרח! הוא הראה לאורי את הדלת."

"עד עכשיו השתממת..." אח-רי ש"התפוסר" משרותו בים נתברר כי אוירי לא מילא עדיין את שרותו הלאומי. שרות באנית סוחר בשתי מלחמות (5 +) טביעות וסדק בלב) אינו נחשב לשרות לאומי בישראל (בניגוד לכריטיניה, שם נחשב שרות בצי הסוחר כשוהה לשרות בצבא). ניתן לו צ'ריתנועה למחנה הגיוס. "עד עכשו השתממת", קיבל את פניו סמל, "עתה הגיע תורך, חביבי..."

ברוך הבא...

ישראל רבינוביץ, עולה חדש, הסתכל במבוכה בשלושת שליטי הענק, הקוראים לו באותיות של קידוש-לבנה "ברוך הבא". באותו רגע עטו עליו 3 משלחות — מש-רת החופים והגבולות, פקחי אגף הפיקוח וסגן בלשים לעשרות...

"ברוך הבא" קוראים 3 שליטי ענק — הכתובים באותיות קידוש לבנה לעולה החדש היורד מהאניה בנמלה של חיפה. אפס, מהרגע שרגלו נוגעת בקרקע ה' ציף עטים עליו 3 "משלחות מלאכי רעים" — דהיינו משטרת החופים והגבולות, פקחי אגף הפיקוח וסגן בלשים ושוטרי חרש לעשרות — והעולה המסכן שוב רואה ב"ברוך הבא" גדול המידות לעג לרש אם לא פיתיון אכזרי...

יחס אדיב ומנימום... הנה, כי כן, אולם הנוסעים מס' 3, (יחס אדיב ומנומס לתיירים, חוזרים ו... יוצאים) נראה בעיני רבים מן העולים — כמקום בלתי-נעים ביותר. שוטרים רצים אנה ואנה, קצינים ממטירים פקודות, פקידים מרחרחים במו-וודות והופכים וחוזרים והופכים בחפצים אי-שיים בחיפושים אחרי "השוק השחור": צנצנת ריבה המובאת ע"י העולה, והעולה בכמה אוקיות על מכסת המזון המותרת, נקניק, אכול למחצה, קופסת שומן, חתיכת כשר משומר, שיק סוכר.

כמה אחוזים של אייחוקיות.

לפני כחודש בוצעה החרמה בין עולי הא-ניה הטורקית "בונטו". הענין עורר סערה בצייבור, נשמעו הצטדקויות, הובטח כי הדבר לא יישנה, ודובר משרד האספקה והקיצוב הודיעו אף במסיבת עיתונאים בירושלים כי ההחרמות שבוצעו לא היו חוקיות במי-אה אחו (בכמה כן?).

נקניק ובכלי. בימים האחרונים שוב הגיעה אניה שהיתה, לדעת המשטרה וה'

יצחק אלאל ומשפחתו

במקום השמים, כפר יונה

פיקוח, "אנית שוק שחור". הכחזה לפרוי-טיאה" שהביאה על סיפונה 1105 עולים מפולין, והמחזה הידוע נשנה. אולם הנוסעים מס' 3 דמה ל"שדה קרב". מצרכי מזון התגוללו על הרצפה, העולים נאחזו בנקניק, בבשר, בסוכר, ובחמאה, בשניינים ובצי-פרגניים. נשים התפרצו בכבי היסטרי. חלק מהעולים שחוו "בקבלת הפנים" מעל סי-פון האניה סרבו לרדת. הורדת העולים נמשכה 7-מ בבוקר עד... 10 בלילה. מספורי העולים מסתבר כי איש לא טרח

להוהירם שאין להכניס מזון בכמויות בלתי מוגבלות לארץ. כמה מהם השקיעו את פרוטותיהם האחרונות במצרכי מזון. בא-

יצחק אלאל ומשפחתו

יחד עם ספרדים...

ניה עצמה. קנו העולים מזונות בלמעלה מ-20,000 דולר...

המשטרה טוענת שישנה כאן קנוניה בין העולים ובין כנופיית ספרדים בגינואה, העוסקת בטרנסקציות מעין אלה. האמת היא, למרות הידיעות שבידי המשטרה, כי העולים קונים בפולניה את המזון תמורת דולרים, אותם אין הם רשאים להוציא משם. זהו רכושם היחיד.

אגב: גם ברוסיה הסובייטית מותר לו לאדם למכור את מזונו האישי, ואין הדבר בגדר פעולה אסורה של שוק שחור.

80 ספרדים

"אינני יכול להציג את הסרט שלכם", אמר בשבוע שעבר מנהל אחד מבתי הקול-נוע בתל-אביב ליגאל כספי, מנהל חברת הסרטים הירושלמית "עצמאות".

"הסיבה היא", הסביר המנהל "שבסרט 'הפוגה' משתתפים כשמונים אחוז ספרדים".

בעל אותו בית קולנוע הוא ספרדי. זהו אחד המכשולים הרבים שנתקלו בהם מפיקי הסרט העיליתי הראשון הדובר עברית. חלומו ומעשה ידיו של איש אחד: עמרם עמאר, צלם סרטים, בן 41, יליד מרוקו ובעל של עשרים וחמש שנה במקצועו. בארץ יושב מר עמאר שנתים. השנה הראשונה עברה עליו בשכנוע בעלי הון להשקיע את הכספים הדרושים ליצור הסרט. הוא הצליח לשבות את לבו של יגאל כספי, תושב ירושלים ויחד הם יסדו את חברת "עצמאות". כספי מצדו שכנע כמה ידידים שישתתפו בהשקעה. הם הסכימו. כאשר נדרשו לשלם את הסכומים שהתחייבו עליהם — השתמשו. כספי ועמאר נשארו בוודים במערכה.

מלחמה ל"הפוגה". לא היה זה הנסיון הראשון לטובב בארץ סרט עברי קולנועי עיליתי. כל ההתחלות הקודמות לא הגיעו לידי סיום. אולם איש הסרטים הלבבי, המקריח, קטן הקומה ורחב הכתפיים ידע את מלאכתו על בוריה. עמאר החליט להוכיח לכל שבארץ אפשר לטובב סרטים במחיר ההולם את תנאיה אם ישנה ידיעה מספקת במקצוע. הוא נטל על עצמו את עיבודו הסופי של התסריט, ביום הסרט וצילומה, הפיקוח על ההקלטה וארגון העבודה כולה. מהוסר כסף לא היתה אפשרות לשלם לשחקנים משכורת; הרובטח להם חלק ברווחים, אם יהיו. משתתפי הסרט היו כולם חובבים חסרי נסיון משחקי וכפי הנראה גם חסרי כשרון. אולם אירע נס שאיש לא פילל לו: הסרט הושלם (ראה מדור "קולנוע").

לכאורה היה זה נצחון גדול לעמאר. אולם צרותיו לא נסתיימו: בעלי בתי-הקולנוע הציעו לו תנאים דראקוניים ממש. בעוד שסרט אמריקאי קוצר את חלק הארי מהכנסות הקופה, הסכימו בתי הקולנוע לתת עבור "הפוגה" רק את מחצית הכנסות הקופה, וזה בתנאי שאלף הלירות הראשונות תכנסנה לכיסו של בעל הקולנוע בכל מקרה.

ורק בפי פעוט אחד היתה עצה: "אמא למה הוא לא הולך לספר למשרה?" הוא שאל.

הגורל והלחם

מצחו של המפקח על המזונות התקמט יותר ויותר. בעייה חמורה חיכתה לפתרונה. עשרות אופים לא צייתו להוראותיו והמרו את פיו. מה לעשות? לנהוג לפי החוק

יוסף בטיטו ועכשיו היהודים...

פקחי העיריה והריסות הקיומק קודם הערבים...

ולסגור לזמן-מה את מאפיות הערביניים, ולגרום להפרעות באספקת הלחם? לנהוג לפנים משורת הדין — לא יהיה לדבר סוף וסלחנותו עלולה לעודד התנהגות דומה גם להבא.

לפתע אורו פניו...

כדור אדום. מי לא קרא בכעורו את הספור הנחמד "הכדור האדום", מעשה בשלושה גנרלים שהמרו — לא קרומבל ולפני קבלת הפקודה, הסתערו על האויב ועשו בו שמות.

קרומבל רחח כולו. אמנם נחלו ניצחון מכריע אבל הפרת משמעת עבירה חמורה היא, ודינה מוות. אבל איך להוציא לגרדום שלושה גנרלים גדולים מבלי לפגוע בשלום מות מפקחיו? הרהר והחליט לבסוף שרק אחד מהם יוצא להורג. אבל מי? זכריו הגדול. באותו רגע באה בתו הקטנה של אחד הגנרלים וקרומבל נתן לה כוור אדום בבקשה למסור אותו לאחד משלושה הגנרי לים שעמדו ופניהם אל הקיר.

רק חשוב סוף הסיפור. עובדה היא שרק 2 מבין בעלי מאפיות קיבלו הוראה על סגירת מפעליהם מיום הראשון לנובמבר, כקנס על העבירה על ההוראות הפיקוח.

בין האופים קמה תסיסה. (מי יודע מה ילד יום?) וגמרו אומר: אם עבירה, כולש נושאים באחריות לה (נחלת הרבים ברשות היחיד). אם תסגרנה שתי מאפיות יצטרפו גם היתר לאות סולידריות.

ארצנו זו...

כתשובה לזעקתם ולתחינתם פתחו ב"יריות" על פני הראשים **בהנפשות ובמחלימות, ופצעו קשה בנפשות** ("הצופה") — — — בעבור הישיש יצחק **מול-טוב** ברח' המלך ג'ורג', בקרבת מכון המים, נפגע ע"י רוכב אופנוע **ונפצע קשה** ("ידיעות אחרונות") — — — פקודת מעצר ל-15 יום הוצאה נגד גיטל פריינד, הנאשמת בהחזקת **4 אקדחים, שק סו-בר, סיגריות, משהת נעתיים ו-מקלט רדיו** ("דבר") — — — באה להסתכל **ונכזתה בראשה** ("דבר") — — — נער נעצר ליד קולנוע "מגדור", שעה שמכר **שני כרטיסים** במחיר 800 **פרוטה, תאריך הכרטיסים היה מ-לפני 20 יום** ("דבר") — — — אום בשם **אסוני נפצע קשה**, בכביש ירו-שלים, כאשר אטו התנגש באופנועו ("מעריב") — — — מכתב **לכרמל חיפה** שנשלח מהולנד הגיע תחילה **לכרמל, קליפורניה** ומשם הוחזר לכ"תובתו הנכונה בישראל ("הארץ").

בתשע בבוקר, הביא אתו את הסחורה לאותו יום: דגים מלוחים, לחמניות, ושאר מצרכי מזון קטנים.

בטיטו, חנוני מסודר בחיים לשעבר, עם שתי חנויות ברח' מאה שערים ביפו, מצא את עצמו, עם פרוץ המאורעות בשנת 1948, מחוסר חנויות וגם קורת גג. חנותו נחרבה ואתה כל רכושו. האיש לא אמר נואש וחיפש לו מקור פרנסה אחר, עד

14 ימי שירות רצופים, לפי החלוקה הב-אה:	הסיעה	9
מזה צעירים	מפא"י	10
מגיל 39	דתיים	7
	חירות	11
	ציונים כלליים	3
	פרוגרסיביים	2
	מק"י	3
	נתן פרידמן-ילין	1
	אלועבי (נצרת)	1
		17
		47

כל סיעת חירות, להוציא את הגב' רויאל-נאור, את אברהם רקניס בן 52 ואת אורי צבי גרינוברג בן 55, היתה חייבת שירות.

גם כל חברי סיעת מק"י חייבים שירות. **מי היה הולך?** ערי ויבוטוסקי, הבר "חירות" נמוך הקומה, דל השער והמשופם בן ה-40, מאנפף הקול, הרובר עב-רית במבטא מוחתי, תבע את חקיקת החוק והביע חשש, בהנעימו את השוואים הנועים, כי ממשלה הרוצה בסילוק האופוזיציה או בהחלשתה, יכולה, על נקלה, לגייס את אלה שנוכחתם בשעה מסוימת אינה רצויה לה. ומה, הוסף, היה גורל הצבעת האימון בממשלה, בעת תמרוני הסתיו, אילו גויסו חברי הכנסת החייבים בשירות?

וזה שהיה קורה: לפני המשבר היו לקואליציה 74 חברים (62%), ולאופוזיציה, על גזונה השונים, 45 חברים (38%). עם גיוס עד גיל 39 היו מגייסים מצד הקואליציה 6 חברים ומצד האופוזיציה 11. עם שלב שני — גיוס עד גיל 49 — היו הולכים 13 חברים נוספים מצד הקואליציה, ו-17 נוספים מצד האופוזיציה.

ואם היתה עומדת אותה שעה להצבעה ממשלת ("השבעה") המעבר של מפא"י היו נוכחים בכנסת: חברי מפא"י (כולל את אמין ג'ורג'יה מנצרת), לעומת 36 חברי שאר הסיעות. ודאי הוא, כי היה נמצא הקול האחד להכריע את ההצבעה, כדרוש.

הדיון נסתיים בכך, שאחר קבלת הצעת החוק בקריאתה הראשונה (22:25) הועברה לבדיקה נוספת לוועדת החוק. בינתיים "הקפיא" הרמטכ"ל, לפי סידור מיוחד בינו ליו"ר הכנסת, את חובת שירות חברי הכנסת, עד השלמת ההסדר החוקי. אלא שגם חברי הכנסת שכחו את העיקר — אם יש להם חשד כל שהוא (ויש לקוות שאין הוא מבוסס) שהשירות בחיל המרי-לואים עלול להיות מנוצל לגרימת תקלות ליריבים מפלגתיים — תפקידם לדאוג לעניין — הם, אחר הכל, שליחי העם למוסדו המ-חוקק.

"מלאכי חבלה"

יוסף בטיטו בא לפתוח את הקיומק, ברח' אחד העם, מול בית הספר, כרגיל

שירות מילואים ופלאי חשבון

יוסף שפרינצק, יושב ראש הכנסת נמוך הקומה ורחב הפנים, פתח בפני מרי-שב ריק למחצה את הישיבה בשלוש נקרי-שות פטיש. אחר הכריו על דיון ב"חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (שרות הצבא)" האומר כי א) חברי הכנסת לא יהיו חייבים בשירות צבאי ו-בכל שרות חובה אחר, מלבד אם הכנסת החליטה אחרת בימי מלחמה.

ב) חברי הכנסת חייבים לקבל אמון צבאי לפי סידורים מיוחדים, שייקבעו ע"י ועדת הכנסת. רשימת הדיבור לחבר הכנסת סמילנסקי.

יזהר ("חברת תועה") סמילנסקי, הסיר פר שהוא צעיר סיעת מפא"י, בן 32, שהיה צעין מודיעין בצבא ומנהל גימנסיה בר-חובות, עלה לדוכן, התקין את הרמקול ודרש במבטאו הצברי המובהק לא לחסן את חברי הכנסת מפני שרות צבאי בחיל המילואים.

סמילנסקי רחב הפנים ופחוס האף, המי-טפח בלורית חום-שחורה קבע, תוך ש-הכניס ידיו לכיסו מכנסיו והוציאן חלי-פות, שכשם שחובת השירות חלה על אח-יות, רופאים ומורים כן מן ההכרח הוא שתחול גם על נבחרי העם. בין כה וכה

הגיל הממוצע של 108 חברי הכנסת, הגברים, הוא 49 שנה.	
הגיל הממוצע של חברי הסיעות, הגברים —	
4 הספרדים	55
39 אנשי מפא"י	52
16 הדתיים	52
6 הציונים הכלליים	52
5 הפרוגרסיביים	51
18 אנשי מפ"ם	47
13 אנשי חירות	41
3 אנשי מק"י	35

צעיר הכנסת הוא תופיק (מק"י) טובי בן 28-ה וישישה הוא הרב יהודה ליב (החזית הדתית) מימון בן 75.

— סיכם — אין החוק חל על מספר גדול של חברי הכנסת. המספרים, לעומת זאת, דברו לשון אחרת:

מתוך 108 הגברים שבין 119 חברי הכנסת (טרם נתמלא מקומו של חבר הכ-נסת 120, אברהם טביב, איש מפא"י, שנפט) — בכנסת יושבות 11 נשים (מפא"י — 6; מפ"ם — 2; חרות — 1, ציונים כלליים — 1; ויד"א — 1) — היו 47 חייבים בשירות המילואים, 17 שהם למטה מגיל 39, חייבים עד 31 ימי שרות רצופים, 30, שהם בין 39 ל-49, חייבים עד

תמונת השבוע

תמונה זו של גוסטאב ה-6, הוכתר השבוע כמ-לך שבדיה. צולמה ביום 12.1934. ברח' אלנבי בת"א כשירש העצר של אז (ימין) משוחח עם מאיר דיזנגוף. בתמונה נראים, מל-כד ראשו של ה-שוטר העירוני הר-כוב, סופר "הארץ" הוותיק שמעון סא-מט (במרכז) וסופר "הבוקר" גבריאל צפרוני. אחרי ש-הצטלם הלך גוס-טאב אדולף עם הנציב העליון חוקם למטבח הפועלים ברחוב לילינבלום וטעם בכף של עץ את המנה שהיו או נתנים אותה חינם למחוסרי הע-בודה בעיר.

הזיוף הגדול ביותר בהסטוריה

לפני כחדשים ירד מאחת האניות שהגיעו לנמל חיפה יהודי בן 35, אחד מ- 2500 העולים שבאו באותה אניה מפולין. האיש הזה הוא אחד הניצולים מקבוצה של מאה יהודים, שביצעו את הזיוף הגדול ביותר (וכנראה גם הממלחה ביותר) בהיסטוריה.

רק מתי מספר נמצאים כיום בעולם זיופים את הסוד הנדיר הזה, סוד של פרשה שהתחוללה בשנים 1943-1945 עד נפילת המשטר הנאצי - פרשת זיוף הכספים של מזיגות זרות, שאיפשרו לגר-מניה הנאצית להציק את העולם במאות מיליונים לירות שטרלינג, דולארים אמריקאיים וכדומה.

מאת מיניונים. שטרות כסף מזויף פים אלה אילצו לפני כשנה את ממשלות בריטניה ואמריקה להתחייב על הוצאת כל הכספים שהיו מודפסים עד 1945 מתוך המחזור והחלפתם בשטרות חדשים. החלטה זו נתקבלה משום שכמעט אי אפשר להבין דול בין שטרות אמתיים ומזויפים ורק מומחים אחדים של הבנק אוף אינגלנד ושל האוצר האמריקאי מסוגלים לכך.

האיש, שהגיע עתה לארץ, הוא אחד המומחים האלה שנשארו היום בעולם אשר יודע את כל הסודות של הזיופים הללו והוא מסר דין וחשבון מדויק על כל הידוע לו לראשי המעבדות של משטרת ישראל.

בית חרושת תת קרקעי. בשנת 1943, כאשר נוסד בית החרושת היה בסך-סנהאון ליד ברלין, נשלחו סוכני הס. ס. למחנות ההשמדה כדי לבחור מבין הצעירים אנשים, אשר יתאימו לעבודות השונות בבית החרושת. היו דרושים חרטים, מדפיסים וזעזוע סוגי פועלים אך בעיקר אנשים בעלי יכולת ראייה טובה המסוגלים לעבוד בעלי כוונות משרדיות שונות. האנשים שנבחרו ממש לפני השלחם לכבשן, נשלחו לבית הבראה וקיבלו תנאי חיים מצוינים. דבר שלא יכלו להבין עד אשר הובאו למקום עבודתם.

היה זה בית חרושת שהשתרע על פני שטח עצום מתחת לפני הקרקע. המקום היה מוקף חומי תייל מחושמלים וחומת אבן גבוהה באופן שאנשים בחוץ לא יכלו לדעת מה נמצא בפנים. הוקמו שם המכוונות המשוכללות ביותר להדפסת כספים, אך לא השטרות והדפסו בהן.

הכסף האנגלי, למשל, היה מיוצר שם בצורה שהוא נעשה באנגליה. והיא שיטת יצור שמרנית, אותה שיטה שלפני כמה מאות שנים. השטרות היו נקבעים בידים משלשה צדדים - אילו הצד הרביעי היו גזורים אותו - הוא הסימן הסודי של היצור האנגלי, הידוע רק למומחים. מעבדות ענקיות לייצור נייר הקשור בתהליכים הכימיים היו מספקות את הנייר לשטרות הכסף לסוגי השונים. האנשים היו חיים שם בתנאים טובים למדי ואף מכשירי רדיו התקנו שם, בתנאי אחד - שלא יאזינו לתחנות חוץ. הגרמנים ידעו כי בריאותם והרבות של אדם הנ ערובה לתפוקת העבודה שלו וטיבה.

המנהלים הגרמנים, כולם פשיסטים. ס. ס. גבוהים מאוד, לא היו מגלים לעובדים את האמת: כי סופם למות. אך הדבר היה ברור לכל. בזמן שמישהו מהעובדים חלה - והיו מקרים רבים כאלה - לא היו מעבירים אותו לבית חולים שמא ידבר שם

על הנעשה בבית החרושת. העובדים ידעו על כך היטב. האיש היה מקבל זריקה מידי רופא שהוזמן למקום תחת המסווה של הדאגה לבריאותו וזריקה זו היתה שמה קץ לחייו. פעם, כאשר העבירו את החולה לבית חולים כביכול, חשו חבריו, כי למעשה מונח על האלונקה אדם מת...

המוך האנגלי ליד סטאלין

הכספים היו בבית החרושת מחלקות לזיוף מסמכים, לרבות אלה של אנשי הריגול הסובייטי. הזיופים היו כה מדויקים, עד שהצבא הרוסי לא היה מסוגל להרגיש בכך. בין השאר היו גם מזיפים מיסמכים שונים למטרות התעמולה. כך למשל העתיקו בבית החרושת בול דואר אנגלי שעליו מודפסים המלך והמלכה. אלא במקום המלכה הודפס סטאלין ולמטה הוכנסה הכתבת "המלחמה הזאת היא מלחמה יהודית". הבול הזה הופץ בכל העולם כאילו הודפס באנגליה. והעתונות הגרמנית, שהביאה תמונות של הבולים הללו כ"ממכים אמנים" הפיזה את השקר, כי באנגליה הודפס בול כזה באופן רשמי והמונים בעולם האמינו, כי באנגליה משועבדת ליהודים ולסטאלין. (איך ספק, כי אפילו עורכי העיתונים האמינו בכך...)

המקום הושמד לחלוטין

בשנת 1945, כאשר התקרבו הצבאות האמריקאיים למקום, החלו לפוצץ את בית החרושת על כל אנשיו. ואמנם נעשה הדבר בקפדנות רבה, לאחר שהושמדו בפנים כל המכוונות והמסמכים כדי לא להשאיר זכר. אלא שקר-בוצת אנשים, שהבינו את אשר עלול להתרחש, הצליחו להתחמק משם לאחר ששדדו שני שומרים גרמנים ליד השער בכסום של שטרות מזויפים. (לגרמנים בחוץ לא היה שמץ של ידעיה על הזיופים הללו). אחר כך הושמד המקום והריגול האמריקאי שלמד אחיכ על כל הפרשה לא יכול היה אפילו להעלות עקבות של ביהח"ר על אף החיפושים והבדיקות המרובות במקום החרובות...

ועכשיו. לכו לישון...

לאחר 19 יממות של עבודה מאומצת, קיבלו הש"כ 20 קצינים ושוטרים ממשטרת תל-אביב חופשה של כמה ימים. "לכו לנחם עציתם עבודה טובה", אמר להם יואב פלג, מפקד המש"טרה במחוז תל-אביב. והוא עצמו המשיך בעבודה, אף כי לא עצם עין בלילה החולף. "אחד עודנו חסר לנו, אך נשיגו עתה ביתר קלות..."

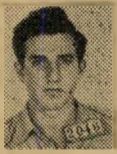
ה"אחד" הזה הוא יצחק מבורך, אחד מטובי המטפסים בצנורות העולם התחתון, הגמנה עם קבוצת יונגשטיין - פודמסקי. אותו בוקר, לפני עלות השחר, נכנעו למש"טרה בזה אחר זה שלמה ואברהם פודמסקי, משה יונגשטיין, מנחם פלישפן, רא-ר בן פלדמן וליאון פריימן. מבורך לא היה ביניהם. הבית הקטן והמוסווה שליד גשר הירקון על אדמות שיין מוניס, שימש מחד בוא לא רק לשיטת הפושעים שברחו מ-בית המשפט לפני שלושה שבועות, אלא גם לחבריהם, שאף הם דרושים למשטרה מזה זמן רב. פלישפן, ופריימן באו למשטרה כאפתעה. כולם נושאי נשק, פרקו מעצמם את אקדחיהם בטרם יצאו החוצה כשידיהם מורמות. אפילו קציני המשטרה, שפקדו

על קבוצת השוטרים בת 50 איש, לא שערו שהעבודה תהיה כל כך "חלקה", על אף ההחלטה האיתנה להימנע משימוש בנשק ככל האפשר.

כמה שעות אחר כך, ב-עשרות תחנות משטרה בכל רחבי המדינה, שם נתקבלה ההודעה, העבירו היומנים קו אדום על פני תמונותיהם של ארבעה מחמשת הפושעים הדרושים למש"טרה. ההכרזה על מתן פרס של 500 ל"א היתה עוד אקטואלית, פרט למבורך. "אין דבר", אמרו השוטרים "אותו נשיג עתה יותר מהר..."

"סידרתם אותנו..." כך חוסלה לעת עתה פרשת הבריחה הדרמטית של שלשה אנשים הדרושים למשטרה ומספר עוזריהם ושותפיהם, אשר כפי הנראה השתפו כולם בשחרורם מבית המשפט המחוזי. אם לדון את שני "המאמצים" באופן אובייקטיבי, הרי ששני הצדדים הוכיחו מדה רבה של כשרון. תחילה הכנופיה שאיר-גנה את הבריחה הנועזה מבית המשפט. אחר כך המשטרה, שהועמדה על הרגלים כדי לגלות את הפושעים. היתה זו מלחמה בין כמה מפקדי העולם התחתון לבין באי כוח ה"חוק". "סידרתם אותנו יפה מאוד", אמר אחד מהם לקציני הממונה, בשעה שהוב-או באויקים לחקירה. בחש"כ בון הסופי נמצא החוק...

א. פודמסקי

יונגשטיין, פודמסקי ומבורך נעצרו בחוף דש אוגוסט בשעה שביקשו להתפרץ לזירתו של מר פרומצ'נקו, תעשין השוקולד, הנמצא כעת בחוף-לארץ. קדם למעצרו קרב יריות עם המשטרה בשעות המוקדמות של הבוקר ב"חוצות תל-אביב. לכל אחד מהם "תיקים" אחרים מתקופות שונות. יונגשטיין מכוונה בפני חבריו ואנשי מעמדו "שליט יפו", הגם שיש כמה מתחרים לתואר הזה. פודמסקי, צעיר בימים, אחד מטובי החיילים של גדוד "מוריה", נידון עד כה למעלה מעשר פעמים ורק לפני כמה חודשים נתן לו שופט השלום הזדמנות לתקן את דרכיו ותייבו בהתנהגות טובה במשך שנה, במקום לשלוח אותו למאסר. (כדי שהצעיר יתהר עוד הפעם ויחזור

מ. יונגשטיין

אחיו של פודמסקי, שנמ-צא בין המשחררים, אף הוא בעל עבר ידוע למשטרה ו"הוא צעיר יודין ובעל השכ"ל. בשעתו עבד כפקיד ב-משרד האוצר, אך לא הסתפק כנראה במש-כורת ופעל בלילות ב"גביה" מסוג אחר מתושבי המדינה...

דגל בטבורוק. השלשה היו מעין גרעין ראשי לקבוצה בת שמונה אנשים, הדרושים לעתים תכופות מאד למשטרה. פודמסקי הבכור שימש כקצין מבצעים. יונגשטיין, המבוגר ביניהם, אדם בעל גוף אתלטי וקצר ראייה, יצא במשך השנה האחרונה פעמיים לחוץ לארץ, הגם שאיש אינו יודע כיצד עשה זאת בלי היתר יצי-אה...

חבריו יודעים לספר על הפטריוטיזם הכנה של יונגשטיין, כך למשל אירע ב-טבורוק, בזמן המלחמה העולמית, שיונג-שטיין, אשר היה חייל בחטיבה היהודית,

הוריד יום אחד מהתורן את הדגל הבריטי. נפשו חשקה מאד לראות את דגל ציון על התורן בטבורוק הנצורה. ואמנם הוא עשה כן ואף בא על ענישו. בהיותו בחוץ לארץ, כתב לאחד מקציני המשטרה בארץ, כי הוא מתגעגע למולדת ולעשות לבשת כאן בכלא מאשר להתהלך חפשי ולעשות עסקים מצוינים בצרפת. ואמנם, זמן קצר אחרי כך חזר לישראל, ובקשתו נתגשמה. ועתה, לאחר המעצר, היא מתגשמת שנית...

מיבצע הטעיה

מספר 52 שנערכה על ידי שוטרים ובל-שים שפישו את הכנופיה. אולם הפעם היה למשטרה יסוד להאמין בסיכויים ה-טובים של הפעולה. בלילה הקודם, מדרוס ליפו, נתקלה קבוצת שוטרים בשני אנ-שים חשודים. התנהגותם של שני האנשים היתה חשודה, בעיקר מפני שפתחו מיד באש על השוטרים. החשד הראשון שעלה על דעת השוטרים היה, כמור-בן, כי השנים שייכים לקבוצת הבורחים ומצליחים, אך בגלל החושך לא יכלו לר-אות את פניהם. השוטרים חשבו שהי-חלה רדיפה דרמטית על פני סמטאות יפו. אחר כך נערכו חיפושים בפרדסים מדרום ליפו, אך ללא תוצאות.

פרנץ המציל

רק אז, כשניתחו את מאורעות הלילה, החלו השוטרים מאמינים כי המבצע נע-רך כדי להטעות את המשטרה ביחס למי קום הימצאה של הכנופיה. ואמנם בשעה שנעצרו כולם בבית הקטן מעבר לירקון נמצא ביניהם אחד שהורה אחר כך כי הוא היה בין אלה שפתחו באש על המש-טרה ליפו...

האחרת עולה ביקור

בעוד שעשרות שוטרים ובלשים עסקו יום ולילה בחיפוש אחר מחבואם של שלו-שת האנשים, שברחו מבנין בית המשפט המחוזי בתל-אביב ושני מציליהם אירע שבוע שעבר בתל אביב מקרה הבא להזכירנו פרשה דומה שהעסיקה את המש-טרה לפני חודשים מספר. אדם הובא בפני שופט שלום על מנת שיאריך את מעצרו. האיש הובא מבית החולים, מקום שם הוא שוכב למעלה מחודש. עתה, מהשוטב לו, הוארך מעצרו והוא הוחזר לכלא. ולמעשה, יכול היה אותו איש כיום לשבת בבית בתנאי שלא יעזבו בערבים...

לפני כמה חודשים הובא בפני אב בית הדין המחוזי בתל-אביב אדם בשם דניאל אליהו כשהמשטרה מבקשת צו לפי חוק מניעת פשעים, היינו פקודת מעצרי-בית בערבים. בקשה זו באה מצדה של המשטרה על סמך ידיעות שהיו בידה, כי האדם הוא פושע, אלא שחסרות לה הוכחות כדי לה-ביאו לדין על עבירה מסוימת. פקודת המ-עצר ניתנה והאיש הלך הביתה.

אולם מקץ שבועיים נראה האיש מסייר בגבליה בשעה מאוחרת בלילה. הלכו למח-רת שוטרים לביתו כדי לבדוק אם הוא נמצא בבית. האיש לא נמצא שם. הלכו למחרת ושוב לא מצאוהו. מאז נעלמו עק-בותיו. היה ברור כי אליהו מעדיף להשאר במחלתו ולבלד שיוכל לצאת בערבים. ועבר אחד נתקל משמר שוטרים באליהו בשכונת פלורנטיין. הוא נצטוו לעמוד אך סירב. המשטרה פתחה באש והאיש נפצע קשה. עתה, לאחר שעזב את בית החולים, יובא לדין באשמת אי מילוי התחייבות של מעצר בית, עבירה שבעבורה בלבד עלול הוא להשפט לששה חודשי מאסר...

רצעים לראוק גולים

חמשה שערם מצד חלוצי ישראל הם מנה הראויה להתכבד בתקופת הצנע במדינת ישראל. שער לכל חלוץ הוא תוצאה יפה של עבודת צוות מלוכדת של חמישית החלוצים לכל אורכה.

למה ניצחו? אפשר לקחת את כל "אשמת" הניצחון על כתפיה של הנבחרת הישראלית. מטבע המסתכלים הישראלים הוא שהם מולולים ביכולת אנשיהם. אם ניצחו, משמע שהתורכים חלשים לא רק

השופט גוספה קרפאני האדם השלישי

בשבילם אלא ביחס לדרגה הבינלאומית. נוטלים קבוצה חלשה ומצנחים נגדה, האם יש בזה משום "קונץ"?

השטה שבה נקטה נבחרת ישראל היא היא שהכריעה את הכף לזכותה. השמירה האיטית של השחקנים הישראלים את השח" קנים האורחים מתורכיה ערעה את בטחונם של התורכים והעניקה יתרון רב למארחים. השמוש היעיל והנכון ב"סטופר" (רץ מרכזי בולם) כמגן שלישי חסם את האפשרות לכבוש את שער הנבחרת המ- קומית. שני המקשרים "נשאו את נפשם" לעבר שערם ובאו מדי פעם בפעם לקבל את הכדור ולמסרו לחלוציהם.

הניצחון בא הודות ליכולת ולא משום שהיריבים היו חלשים מדי. מנעו עמו מהדורו. החלק החוק שבקבוצה היתה ההגנה ובראשה השוער יעקב חודורוב. המגנים לא נתנו לחלוצים התורכיים המסוכנים כל אפשרות לבעוט לשער. ע"י כך מנעו מהשוער הישראלי עמל ומאמצים. הם עוד הוסיפו ומסרו בדיקנות לרצים. אלה תמכו בשורת החלוצים כראוי.

בקבוקי בניון למען הלאומיות

כנראה שדאגתם של "נטורי-קרתא" לכבוד קבוצת הכדורגל של ישראל רבה למדי. תמים אלה חרדים לדתם וחרדים לשם ישראל בגויים. כאשר נודע בצבור על חזקה ויכולתה של הנבחרת התורכית מהרו הללו, יום לפני התחרות, הציע את האיזונים בכמה בקבוקי בניון ועט סמרטוטים.

"הצלה" זו לא יצאה לפועל מאחר שהמשטרה היתה במקום. רוח-הדתיים לא נפלה וכאשר הם ראו שבעשרת הדקות הראשונות לחוצות רגלי התורכיים כים על שער ישראל לחצו על חוט ופוצצו מוקש קטן. "הפצצה" הבהילה את כל היתושים בסביבת הירוקן, אך התורכים נבהלו גסין ולפיכך הפסידו...

מלמד -- הרץ המרכזי -- סתם את הפיר צות ושמאלוביץ ופוקס לא נפלו ממנו. עברת הכדורים לעבר שער התורכים נעשתה במהירות ובפקחות. החלוצים לא השתהו עם הכדור ללא-צורך, אם כי גמי בש לא הבין תמיד את חבריו והשתלב במסגרת הקבוצתית. 3 הכלונדינים הללו, התורכים גלו משחק מאיר ומסחרר. הם עולים על הק-

בוצה הישראלית בכושרם הגופני ובקצב משחקם. הם שולטים בכדור ללא מיצרים ובמשך כל 90 הדקות לא נפלו ברוחם ולא אבדו את עשתונותיהם. לזכותם של האו-רים יש לומר שלמרות הפסדם המשכנע הם נהלו משחק נקי בהתאם לכל כלי ההגנה. כנראה שלושית הבלונדינים של נב- חרת ישראל הכניסו מבוכה בשירותיהם מאחר שבתורכיה לא רגלו צבע הבלונד השחקנים התבטאו אחר-כך: "הצבע הלבן סינוור פשוט את העיניים ולא ראינו את הכדור".

שמואליבץ הבלונדיני עמל יפה בשורת הרצים וגלה משחק טכני מחושב. אייוק, לבן-השער, התרוצץ על המגרש ונלחם כארי להעברת הכדור לבלונדיני השלישי -- יהושע גלור. הלה היה פורץ בדהה ומ- בלב את ההגנה התורכית ב"טכסיס-רגלים" משונים. הלה היה בועט במפתיע, משתטח על הארץ ומתבונן אם הכדור "מפרפר" ברשת. נראה שגלור ראה שהגושקה שהוא מקבל מחבריו לאחר שער נעמיה, ולכן המשיך באותו הכוון.

השופט האיטלקי על הגובה. פרק מאלף בתורת השיפוט בענף הכדור רגל הדגים "האדם השלישי" בתחרות הכ- דורגל, גיוספה קרפאני. שופט איטלקי זה שפט את אליפות הכדורגל בדרום-אמריקה וניהל עשרות משחקים בינלאומיים באי- רופה ומחוצה-לה. משרקייתו מחוללת פלאים מאחר שהיא משלבת הבנה במשחק ורי אית כל פרט ופרט. עבירות קטנות על חוקי ההגנות, שלא במתכוון, לא זכו לשרי- קתו, ובצדק. הילמדו שופטינו?

"כנפיה-הניצחון" החלו כבר להתעופף. הניצחון הגדול של ישראל יכה גלים בעור- לם הכדורגל. "הוכחנו שיכולים אנו לעמוד נגד יריב חזק" -- סבור קפטן הקבוצה ארתור באר. הנבחרת הישראלית צריכה עתה לחכות ל"מטר" של הזמנות לתחרו- יות בחוץ-לארץ, אך קודם כל עליה להת- כונן לפגישת-הגומלין בתורכיה. התנאים בתורכיה שונים במקצת: קהל אחר, מג- רשידא ואולי הכרב תורכי יותר מחוץ.

ואנדה וצליחת התעלה

אמיל בוטאגי, הסוחר הערבי מחיפה, שלח למערכת "העולם הזה" את התאור המענין הבא של נסיון בתו, השחינית ואנדה בוטאגי, צלוח את תעלת ה"מאנאש" בהתחרות הגדולה של "דיילי-מייל" לפני חודשים. הוא עושה זאת כדי להזכיר את

השחינית ואנדה בוטאגי

נשאר עוד יום שלם השחינים שישתתפו בהתחרות כזאת בעתיד.

"הגעתי לפולקסטון ב-21 לאוגוסט ובתי הציגה אותי בפני כמה אישים הקשורים ב- מרוץ, שיעזו לנו לנח וללהתכוון לעבר ל- לחוף הצרפתי בשעה 9:00 בערב. "דיילי מייל" הודיע באותו יום שהמשתתפים י- עברו לצרפת בספינת-המעברה "רומניה" שנועדה במיוחד למטרה זו. ובר זה לא נעשה. במקום זה יצאנו בשעה 8:00 לנמל דובר וכל מתחרה קיבל סירת מנוע ומפ- רשית כדי להגיע לצד השני.

בערב בקר. במשך 4 שעות נשארנו כשטח הפתוח באפלת הליל מתנודדים בים על סירת מנוע קטנה ופתוחה עד שלבסוף, בחצות, הגענו לכף גריינה, אך חטאים ועיי- פים. לא הורשתי לרדת, אך נציגת ה- "זיוניסט רביו" נלוותה אל בתי לחוף ו- וסכה אותה בזמן הנכון, כך שתספיק ל-

לכסוף הוכרחה לציית תוך מחאות והצ- הרות כי היא עדיין נכונה וכי חם לה ב במים מאשר בסירה. חיפשנו את בגדיה אך הנווט השאירם בצרפת. כך פשטתי את בגדי ונתתים לבתי וחזרנו לדובר ל- בית המלון.

הקלעי הגידם

מעטים יודעים את שמו: קרולי טקאקס מהונגריה. אך בזמן האחרון החל ספורטאי זה להיות למופת בעולם הספורטיבי הט-

הקלעי קרולי טקאקס מימין לשמאל

הור. שם בלתי ידוע זה נצח באולימפידת לונדון ביריה באקדה. לא הניצחון באולימ- פידה שקבע שיא עולמי חדש, מקנה להונ- גרי את הזכות, אם תתבוננו מקרוב בתמו- נה תזכרו לדעת שטקאקס יורה בידו השמאלית מכיון שהוא גידם.

טקאקס נעשה לאלוף העולם ביריה ב-ש- נת 1939 בתחרויות שנערכו בלוצרן שב- שוויצריה. בימים ההם הוא ירה ביד ימינו אלא שבזמן המלחמה אבדה להונגרי ידו. בשביל 9.999 ספורטאים מתוך 10.000 אסון כזה פירושו סוף הפעילות הספורטיבית, פרידה דרמטית מחיים עשירים בספורט ובאמביציות. רק חבורה קטנה של ספור- טאים מתנגדת לגורל ומתגברת עליו!

מעטים ניסו להשתמש בידם השמאלית במקום הימנית טכניס, ביריה או בכתיבה, והם יוכלו להעיד כמה סבלנות ומרץ דרו- שים בכדי "להחליף" ידיים. טקאקס הוא

השבוע החלה עונת הצייד בקולורדו. בהשתתפות כ-100.000 ציידים (מספר מספיק להרכבת שש ידיביות קרביות), מלבד כמה עשרות דובים, אילות וכר' מראה לוח ההרוגים גם ששה אנשים: 4 מכדורים טועים ושנים מש- בץ לב.

אם העונה תצלח כפי שהצליחה בשנים הקודמות, יגיע ה"קציר" המ- שוער ל-500 ציידים הרוגים.

בעל רצון ברזל. לא רק שלמד לירות בידו השאלית אלא אף רכש את תואר האלוף, ועוד יותר -- זכה במדליה של זהב באולימפידה האחרונה שבלונדון.

מקרה מוזעזע אירע בעת התחרויות בזמן שטקאקס ירה לאויר כלי כוונה ומתחרה ארגנטיני הגיש מחאה שמסכנים את חיי המתחרים.

לאטן עם ההכנסה

"המפציץ-החום" (אם, כי אפשר לשנות את כינויו "למפציץ החום") -- ג'ו לואיס אמר בסיום התחרות נגד אורד צירלס: "לא אוסיף להגן על תוארי".

אך הסכום של 100.000 דולר שקבל לואיס לאחר הקרב לא יכסה את חובו (200.000 דולר) למס ההכנסה האמריקני. למרות הכל יוסיף לואיס להתמודד על הזירה וילחם ב-29 לנובמבר, במתאגרף הארגנטיני במשקל כבד -- צאואר בריון. אולי יתחיל המתאגרף בן ה-36 בקריירה חדשה?

פוז למים עם נתינת האות. כן צלחה ואנ- דה בהשאירה את בגדיה מאחור מבלי ש- יימצא מי שיאספם ויניחם בסירה.

ואנדה קצצה לים, אף על פי שלדעתי היה עליה לקפוז מהסירה. כל מועמד צרי- היה להגיע לסירתו עם בגדיו ומשם לקפוץ המימה כשמלווהו צופה עליו. הערה אחר- רת שעלי להעיר היא, שבמקום לחצות את התעלה בסירות פתוחות כעדר בקר, היה על השחינים להגיע לצרפת יום קודם ו- לנח יום-יומיים לפני מאמץ על-אנושי זה.

המצרים ידעו. כך קצצה ואנדה ה- מימה בהתקדמה אחר מורה-הדרך בסירת המשוט. נשארתי במנועית שליותה את ה- סירה שצויינה כסירה מס' 26 הנווט התי- קדם וואנדה המשיכה לשחות באפלה, שע- תיים אחר-כך עברתי לסירת המשוט בצד בתי. השתר עליה, אך השמש לא רוחה ו- היתה מועבה בעינים. נוכחנו כי התקדמו כיום, אך היה זה קרב עם גאות-הים. ו- נוכחתי כי צליחת התעלה איננה בגדר שח- ייה בלבד, כי אם מדע הגאות. המצרים ש- היה להם נסיון קודם בשטח זה בחרו להם בעצמם את הנוטים. הם סרבו להסתייע בנוטים שהוצעו להם ע"י ה"דיילי מייל". היו להם נוטים מצרפת שחצו את התעלה בסירותיהם מאות פעמים והכירו לדעת את הגאות על כל רזיה. זוהי אחת הסיבות ה- עיקריות להצלחתם של המצרים בחציית ה- תעלה בזמן כה קצר. נווטה של ואנדה נבחר ע"י ה"דיילי מייל" לרוץ המול נוכח- נו לדעת שאיש זה לא חצה את התעלה ב- סירתו מימיו. הוא לא ידע מאום על דבר הגאות. ואנדה, על אף זאת, המשיכה ל- התאבק עם הגאות כל אותה העת. בשעה 6:00 לפנות בוקר התרכזו סביבנו סירות המנוע של ה"דיילי מייל" והב. ב. סי. ו- אנדה הופיעה מיד מאחור.

עוד יום שלם. היא התקדמה נפלא. יתנופתה היתה נהדרת. היא חזרה ואמרה לי כי מימיה לא חשה יותר טוב וכי הים שקט ונחמד וכי יכולה היא להשאר עוד שעות על שעות במים. הצוות של הב.ס.כ. בסירת-העוננות התפלא על הכיוון שניבן לנו ע"י הנווט וכן אמרו לאחר זאת. המי- שכנו. ואנדה שאלה על השעה, אמרתי לה כי השעה 7:00 בבוקר "יפה", אמרה "עוד יום שלם לפנינו ואני יכולה להמשיך לש- חות כל הזמן". מספר שחינים יצאו בי- נתיים מן המים ויכולנו לראות מסירתנו את הסירות הפזורות על פני התעלה ואת טובי הנוטים מנהיגים את השחינים בכי- חן הנכון בהשתמשם נכונה בגאות ובידי- עותיהם. דגל ישראל התנופף בכל המסד- רים.

מפלצות שחורות ועצומות. בש- עה 8:00 הבחנתי במפלצות שחורות ועצו- מות במים במרחק יארדים מספר מואנדה. הם היו כמו הרים קטנים נעים בים עכ עיניים ופה נוראים למראה. כל הדרך ש- רתי לואנדה מסירתי. למראה המפלצות הל- לו סמרו שערותי והאפירי. חשבתי שהן יעוטו על בתי כהרף עין. אותתי למנו- עיות לגרשן והן התקהלו מסביב לואנדה להגן עליה והתאמצו לגרש את צייה-מפל- צות. מאותו מקרה איבדתי את בטחוני. כאב -- נפחדתי. מאמן היה במקרה זה יותר חוק. צפיתי בה בשבע שעות שחייתה במיים ו-4 שעות טלטול בגלים בסירה פתוחה, ולא יכולתי לשאת את הרעיון של מאמץ נוסף במיוחד משנוכחתי יותר מת- מיד כי נווטנו בלתי מגוסה הוא. נסיתי לשכנע את ואנדה לצאת מהמים. היא אמי- רה שהיא רעננה לגמרי. ביקשה משהו ל- אכול. נתתי לה סדויצים, מרק ושוקו- לדה. שוב נסיתי ללא הצלחה לשכנעה ל- צאת מהמים. הפסקתי לשיר ולעודד אותה בעוד שעניי תרות בים אחרי המפלצות לראות אם לא הופיעו שנית. וכדי להחליש את בטחוני ואמונתי החל לרדת גשם. הים השלו הפך לערימת גלים בגובה 5 רגל וואנדה היתה מיטלטלת ונאבקת עמם. בקש- תיה לצאת ושוב סרבה.

על ואנדה לצאת מהמים. לבסוף אותתי למנועית ואמרתי לנווט ולנציג ה- עתונות כי בתור אב סבור אני שבעטיין של מפלצות אלה, אשר חשבתין לכרישים, על ואנדה לצאת מהמים. הם היו מאושרים לשמע הצעה זו ולא התוכחו כלל ונתנו את הרושם כאילו שמחים הם להפטר מכל העיני ולשוב לבתיים ולראות את נסיונה של נציגת ישראל -- כמחוסל.

הם הורידו את הסולם לואנדה וצינו עליה לעלות מהמים. תחילה סרבה, אך

החתן הנכדה והאח הצעיר

שמואל מרליין, חבר הכנסת מטעם תנועת החירות. יפה הפנים, השער הצורה, בעל החיוך המלבב, העתונאי בן ה-40, יליד רומניה שהיה מראשי "הוועד (פיטר ברגסון) לשחרור לאומי" בארצות הברית, חזר לסורו - חיבתו לאמריקה - ונשא לאשה נערה אמריקנית יפת תואר וחנינית.

לוקרציה באל, צאצאת כושים בהירת עור, בת ה-45, ילידת האי (בנגל, שיכר ורומבה) גימיקה שבאמריקה המרי כותה, נוצריה שלמה את השפה העברית על מנת לקרוא את התנ"ך במקורו, מימשה את חלום נעוריה - עלילות ירושלימה.

היא החליטה להשתקע בעיר והודיעה על אושרה לקרוביה שמעבר לים. נכדת פיורת השוער קמויט הפנים וחודרת המבט של הסופר הרוסי הגדול, אנאמטאזיה פיוריין טודוסטוו, שלואו השבוע 40 שנה למותו, עלתה בעקבות בעלה, איש מחלקת העבודות הצבוריות שנפטר עשרה ימים לפני עלותה, יהודי יוצא אודיסה, לירושלים.

היא עומדת להשתכן באחת מדירות הרכוש הרוסי בעיר-ועתידה לחזור, לאחר זמן, להתעסקותה הספרותית.

שעה שדוד בן-גוריון ניהל את המשא והמתן לחידוש הקואליציה עמד מייכל גרין, הישיש, אחיו בן ה-70 של ראש הממשלה בן ה-64, הקרת, בולט הסנסר והאף ובעל תווי הפנים העצבניים ליד דלפק הקיוסק שלו (קרן רחוב בנייהודה ושורות נורדאו, תל-אביב) והעיר בין מוגנת גזוז נמכירת "על המשמר":

"למה לא יהזור (אחיו, דוד) לחיות את חייו הפרטיים ככל אחד מאתנו? (פרץ) ברנשטיין (הציונים הכלליים) יכול להיות ראש ממשלה לא יותר גרוע מאשר אחי."

האלוף והשגריר החרוז

החיים לסקוב

יליד רוסיה, בן 30, חניך בית ה-ספר הריאלי בחיפה (אלוף הריצה ב-800 מטר), מייגור בצבא הבריטי, בעל גוף חסון ופני מת-אגרף, ביישן, חב-רותי, האלוף היחיד בצבא ההגנה שלא שינה את שמו לעברית (פרט לסגן-הרמט-כ"ל, בעל סגנון עוקצני (הציוני הגדול ביותר, בעל הזקן הארוך ביותר, אינו נשאר עומד כשירים עליו) - ראו מחלקת ההדרכה, שהוא האחראי להופעת צה.ל. בסיום "מכביה" וזכה לאות הוקרה מיוחדת במינו (ראש הממשלה חיבק אותו בנוכחות קהל), הוא האלוף האחרון הממשיך להיות שקוע בתמרון (הוצאת מסקנות).

החיים לסקוב היה גם האלוף היחיד שלקה חלק מרכזי בתמרון שלא הוזכר בדברי התודה של הרמטכ"ל בפגישת עורכי העתונים עם תום התמרון.

אליהו אילת, המזרן, פיסט ההופעה ובהור ההבעה, שהפך שליח מיוחד וציר מוסמך של ישראל בלונדון לאחר שירות מצ' טיין כשניירת הראשון של המדינה בחישובנות, סיב את סיבוב הביקורים הראשון במשרד החוץ הבריטי, ששימש לגישוש הדדי בינו לאנשי מחלקת המזרח התיכון שב-פוריין אופיס, כמבוא לדיון בשאלות מעשיות.

אחרי מכן עזר סברה בין אנשי מפ"ם זמק"י בשלחו, בשם הכנסת, ללא סמ' כות ופיו כח, ברכה ליונסטון (חיו פור ויקטורי) צירציל ליובלה הפרלמנטרי.

דניאל אוסטר

יליד גליציה שהיה צין צבא אוסטרי ב-1917, זקן בן ה-57 ("אל"א), זקן זה לה שיוואד" - כפי שקוראים לו, לאזינו, עולי בולגריה) - איש עיריית ירושלים - חב הגרם, עוזר שלמד את מקצועו בחינה, ואביר מסדר האימפריה הבריטית ששמש חלפיות, משך 15 השנים האחרונות, סגן ראש העיר (ממונה) וראש לעיר, נלחם בעוז על מקומו בבחירות הקרובות.

אחת הדרכים: הלהבת העולים החד-שים, תושבי המושבה הגרמנית, לקראת

חזון ירושלים בנוייה באספה המתנהלת בשפות: עברית, בולגרית, אידיש וצרפתית מטעם הרשימה הפרוגרסיבית ("פ").

הנשיא והתלמיד המצטיין

הקודי הקרה, גדל האף, האוניים וה-גוף, נשיא חברת הסרטים "פאראמונט" ברניי באראבאן, ערך ביקור בזק בארץ והודיע לפני צאתו כי אין השעה כשרה לייצור סרט על ישראל בגלל:

א - חוסר עלילה מתאימה, הנקיה מסמ' מנים תעמולתיים.

ב - יוקר הייצור, שהוא במוצע - מיליון ושלוש מאות אלף דולר (כחצי מיליון לירות) לסרט.

"אך", ניחם יצון הסרטים את מלוויו: "כל יהודי מן הגולה המבקר בישראל - קומתו מזדקפת".

בימים אלה יוצא הקומפוזיטור יש"ש בר (צאנה, צאנה) מירון (מיכרובסקי) שחום הפנים והממשקף לארצות הברית על מנת לתבוע את חלקו בהכנסות ממכ"רת תקליטי השיר "צאנה צאנה" אשר הוא חיבר את נגנינתו למלותיו של יחיאל חגי, עת שירתו בבריגאדה, שהפך בבטיסלה.

אחר משמו ראש לשכת האמנות, ההוי והמוסיקה במחת"ר של צה"ל ועוזר לפראנק פלג בהנהלת המדור המוסיקלי של משרד החינוך והתרבות, החליט לעשות לביתו ולהגן על זכויותיו שנפגעו על ידי 12 חברות הקלטה שהקליטו את השיר בוא"ר ירציות שונות - אנגליות, ספרדיות, לקצב הוולס והפולקה.

טווי רביב, צבר דור 7 שנולד "במקרה" במצרים, בן 31, לשע-בר מנהל ה"הישרון" הקצין חפוש המאונר שהיה כוכב 48 שעות ביממה, חזר בשבת לביקר-פגע בארץ אחר שגמר בהצטיינות את שנת הלימודים הראשונה במכון הגבוה להסרטה" בפריס. בעת חופשתו היה עוזרו של יוסף שוייג, שביים ויצר את הסרט "בא היום" של הסוכנות היהודית (5 שפות, 45 דקה) שבא לעזור למערכה הקרובה של המגבית. אמר טולי: "טוב לחזור לתל-אביב, זה שומר על הפיגורה..."

דמיון רב מדי

חבר העובדים של עתון יומי הגון בחו"ל מחולק לשנים: עתונאים העובדים בקביעות במקורות-ידיעות מסוימים (פרו למגז, בתי משפט, תחנות משטרה) ועתו-נאים היוצאים כדי לחקור מקרים או בעיות מיוחדות. הידיעות המתפרסמות בעתונים השונים דומות, בהכרח, אולם הרפרטוזיות של השליחים המיוחדים נותנות לעתון את ה"צבע" המיוחד לו.

התפוצה המצומצמת של עתון יומי עברי אינה מאפשרת חלוקה כזאת. כמעט כל העובדים עסקים באיטוף ידיעות, ואילו לרפרטוזיות מקיפות יותר לא נשאר עודף מרץ. מכאן העובדה המזוהה שכל העתונים היומיים דומים זה לזה במידה כה מרובה, ושונים רק במגמותיהם הפוליטיות (בניגוד לעתונים השבועיים, השונים זה מזה ב-מידה ניכרת מאוד).

עם הקמת המדינה הוחמר המצב עוד יותר. נוספו שטחים רבים לעבודה השיגר-תית: הכנסת, משרדי הממשלה החדשים, בתי המשפט שמספרם גדל פי כמה, ואילו התפוצה (והתקציב) הוקפאו בגלל הצנע.

ישבו העורכים וסיכסו עצה. לבסוף ניצנץ רעיון: להקים סוכנות עתונאית משותפת, שתאסף את כל החומר השיגרי-להתפנות לחומר שיגרי פחות, אלא שמד-קמו מכשולים: "אגודת העתונאים", שהיא האגוד המקצועי של עובדי המערכות, דרשה הבטחה שהיצור החדש לא יפגע במשרותיהם של העתונאים הוותיקים. החלה "סוכנת" של כמה חדשים, מכתבים נשלחו ונענו. אולם עזריאל קרליבך, העורך האלגנטי ו-גבההקומה של "מעריב", וגרשם שוקן, בעליו נמוך-הקומה והמתבודד של "הארץ", נתנו מפעם לפעם דחיפה - ולבסוף קמה "העתונות הישראלית המאוחדת" (על משקל "יוניט פריס" האמריקאי) ובקיצור - עת"ם.

5 במקום 50. בין הבניין המצומצם של הוועד-הפועל והפסג המפורז של "מול" בונה" ברחוב אלנבי בתל-אביב עומד בנין כושל ומזוקן, ביתו לשעבר של "דבר". בבית זה הופרשו 3 חדרים לסוכנות החדשה, ושם מכה חיים בלצן, עורך-דין ממושקף יליד צ'כיה, שהופקד בראש הסוכנות.

לפי חשבון מתון, היתה עבודתו של מוסד כזה מצריכה לפחות 50 עובדים בכל רחבי הארץ. חישובים של תקציב הוריו מן הסיפיה את האפס - ובמוסד עובדים, כיום, חמשה ריפורטרים בלבד. חמשה אלה לא זה בלבד שלא יוכלו לספק את הידיעות השיגרותיות השוטפות ולשחרר את הרפורטרים של העתונים לעבודה אחרת, אלא בספק הוא אם יצליחו גם "לכסות" את אותם מקורות-הידיעות אשר העתונים היומיים אינם יכולים לספק בהם כראוי מתוסר עובדים.

"חששנו שהעסק הזה יקח מאתנו את עבודתנו, ועכשו אין הוא לוקח מאתנו אפילו את מה שאנחנו רוצים לתת לו..."

השקט חזר ל"ריץ"

במשך שנה תמימה דמה הבאר של מלון "ריץ", מרכזם של עתונאי החוץ (ביניהם הנציג הרוסי של טאס, נציגי יו.פ.א.פ. ועיתוני ניו-יורק הגדולים), לביית-קבר רות עתונאי. ישראל לא היתה "מענינת", אפילו התמרון הגדול, שמילא את עמודי העתונות המקומית, לא זכה אלא לשורות ספורות במבקריהם השיגרותיים של העתו-נאים הוריים.

ולפתע - המולה. המשבר הממשלתי הכניס את ישראל לכותרות הראשיות של ניו-יורק-הרלד-טריביון. מברקים עפו הלון וחזור בריץ נשתו כמויות עצומות של וויסקי-סודה, והעתונאים צרו על משה פרל מן, הדובר הרשמי המשופם, כדי להשיג ידיעות סנסציוניות. שהיה היה כאן ענ-ין של אורינגטיות, שנוי שווי-המשקל ה-עולמי, ועוד.

השבוע שוב דמה "ריץ" למושב וק-ים. העתונאים ישבו בפווה עצובה בכור-כאות המרופדות, כשהשיעום רשום על פניהם. "גועל נפש", אמר אחד, בין לגימה ללגימה, "אפילו משרד ממשלתי הגון אין בארץ... הזאת..."

השבץ מס' 41

41x41 grid for a word search puzzle with numbers in the cells.

מאוזן: 1) הרגש הלבבי ביותר; 4) איבה; 8) אבן שואבת; 10) קריאה לשרות צבאי; 12) נרגז ועצוב; 13) ארת אהבה; 16) בר-סמכא לקדושין; 17) סמל המלכות; 19) אמן נגינה מיוחד; 20) לבנה; 21) פקודה; 22) כתב גרושים; 24) היטל כ"כ על האהבה; 26) תל; 27) טעמה של לענה; 29) אחת הביטיות במלחצים; 31) תאוה; 32) תחום; 35) כויה (ישעה 2); 36) חג כלולות (כתוב מלא); 38) טריגונה...; 39) ראוי; 41) מורה על סיבה; 43) ריב; 44) מנוחה. מאונך: 1) מכתב; 2) מלת הסכמה; 3) כרס; 5) אילת השחר; 6) היה בנגב ממשפחת הכלבים; 7) רקוד ישראלי; 8) שעור; 9) לפנות ערב; 11) הנחה שכלית; 14) קוץ (במדבר ל"ג); 15) גונן; 18) לא מתלוצץ; 20) מכה בכף יד פתוחה; 22) הפרח כסמל אהבה; 23) יחידת משקל קטנה; 25) לכן; 28) פרויט; 30) יצור מיקרוסקופי; 31) פחד; 32) בית עוף; 34) אלה; 36) מומחה בהלבשה; 37) הנרצח הראשון; 40) במתינות; 42) אחד מצדדי הגוף.

פתרון השבץ מס' 40

מאוזן: 1) באר שבע; 5) יסלח; 8) בשר; 10) רך; 12) צר; 14) רומולו; 17) סס; 18) יבם; 20) אצלי; 21) אף; 22) ועתה; 24) נכלים; 26) נחוח; 28) יקיר; 29) יושר; 30) יתה; 33) עדנים; 35) הודו; 37) יזע; 39) צאצא; 41) תאב; 42) מך; 43) מאהאדי; 45) בל; 46) גש; 47) ריח; 49) הלקט; 50) אתנחתא. מאונך: 1) בן-ציון; 2) רב; 3) שר; 6) סרו; 7) לך; 9) מולך; 11) נספח; 13) רע; 15) מצנח; 16) לילית; 17) טל; 19) מתנועע; 21) אמירות; 23) החשד; 25) יקתה; 27) ורן; 30) ימצא; 31) קובלנא; 32) כימה; 34) יאהל; 36) דאב; 38) וך; 39) צא; 40) אדרת; 43) משק; 44) יין; 46) יגל; 48) חת.

פרסים לפותרי השבץ מס' 39

משה מעוז, רחוב גאולה 42, תל-אביב, - "בשדות פלשת 1948" לאורי אבנרי, הוצאת טברסקי. ניסן הרפז, כרם אברהם, רחוב זכריה 3, ירושלים - "עלילות פלמ"חיים, הוצאת טברסקי. שפרה עדן, קרית יוסף, גבעתיים - "עליסה בארץ הצלילים" ליעקב גל, הוצאת גיומן.

רצח בכמעונות

לפני שבוע החל "אהל" לרצוח בסיטור נות: ספרים, עתונאים ושאר יצורים בלתי-תראהיים. עתה באה "הבימה" ורוצחת בקמעונות: בסך הכל זקנה אחת. אך את אשר החסירה בכמות, היא משלימה באיכות. כי כאן יש לנו רצח יפה, כמעט מלבב. מיס מייבל היא זקנה חביבה. היא או-הבת לגמול טובות לאנשים. ומכיון שהכסף אינו מצוי בידה, ואילו לאחיתה המרשעת יש כסף בשפע, הרי מובן מאליו מה עליה לעשות: עליה לרצוח את אחותה, לזייף צוואה בשמה ולחלק את כספה לכל אשר מצא תן בעיניה.

וכך מתחיל המחזה: סטודנט, גנן, כומר ורופא מתאספים אצל מיס מייבל, כדי להאזין לקריאת הצוואה מפי עורך-הדין. מסתבר שהאחות המרשעת השאירה סכום הגון לכל אחד מהם: לסטודנט למען יסיים את לימודיו, לארושתו למען תלד וולדות, לכומר שיבנה בית ילדים ולרופא שיקים בי"ח לילודות. כל אחד מהם מתרגש כראוי ויוצא כדי לספר על הדבר לידידיו. והנה

מלפני 50 שנה, כאילו רצתה להראות שלם היא יכולה, אם היא רוצה, להציג מחזה פשוט, מרתק ומושך את הלב. חנה רובינא אינה בוכה ואינה מתיפחת ביסורים, כי אם משחקת אשה חמודה, מאופקת, לא-פאתיטית. איש אינו צועק, איש אינו נואם ציונות, איש אינו חושף את מעמקי הנשמה הרוסית. הבימוי (של פינקל) מוותר על כל אפקט מיותר, וגם התרגום (של יצחק העברי) משתמש בעברית כמעט אנושית. רק פה ושם מבצבצות מליצות ספרותיות, שיש להן צליל מזור כפי סטודנט צעיר או גנן פשוט.

עד היום היו לה, הבמה" סניגורים רבים שביקשו כי יניחו לה להציג מחזות כבדים מפני שאין ביכלתה להציג מחזה משעשע ומרתק. עתה הוכיחה כי היא יכולה גם אחרת, ואין לה עוד תירוץ לחזור לשיגרתה. אלא שבכל זאת הייתה לה נקיטת מצפון על הפרה זו של מסורת מקודשת, ולכן כתבה בתכנית הקדמה ארוכה הבאה להס" ביר את משמעותו הפילוסופית, האיטית והתיאולוגית של מחזה זה. לו רצא ר. ס.

חזרה אחרונה ל"מיס מייבל" (איש לא נאם ציונות)

שריף הקדמה זו, בודאי היה לומד הרבה על הכוונות הנסתרות שהיו לו שעה שכתב מחזה קליל זה.

צעירים מיותרים

כמו "הבימה", מחזיק גם תיאטרון "אהל" סטודיה דרמטית. עיקר תפקיד הסטודיה הוא: לספק שחקנים צעירים (וזה לים) לתפקידים פחות-יער. צעירים אלה, ברובם פקידים ועובדים בשעות היום, מקבלים משכורת של 35 ל"י לחודש בשעה שהם משתתפים בהצגות (כולל הכנה וחי-זרות).

כשיצא "אהל" לחו"ל על מנת לעמוד על טיב התיאטרון החדש בעולם (מבלי לעי-מוד על טיבה של פאריס, כפי שמזכירה המחזה החדש) הציגו הצעירים מחזה משלהם: "תעלולי סקסן" (העולם הזה" 652). המבקרים, כדרכם, רצחו את המחזה (מי יהלל צעירים?) אך הוא הוצג בכל זאת 40 פעם, 14 פעם יותר מאשר "העולם אינו יכול להכות".

עתה קיבלו 8 מחברי הסטודיה הודעה ששרותם בעתיד מיותר. רק ארבעה מן הצעירים נשארו לפליטה: שמעון ישראל, ראובן בן אדיב, מניה ניסנהולץ ושמואל וירצר. מן המפוטרים מצא עד כה רק אחד תעסוקה בתיאטרון אחר: יעקב ("סקאפן") בן-סירה עבר ל"לה-לה-לו" וישתתף בהצגה החדשה.

* מימין לשמאל: עורך-הדין (ארי קורטאי), הרופא (חיים אמיתי), הגנן (נחום בוכמן), מיס מייבל (חנה רובינא), המתרגם יצחק עברי, הכותן (ארי ורשבר), עורך-הבמאי שמואל טגל והבמאי שמעון פינקל.

מתברר לצופה, מתוך שיחה של עורך-הדין והרופא, שהצוואה מזויפת.

מה לעשות? הכל מוכנים לסלוח למיס מייבל את מעשה הזיוף. גם עורך-הדין מסכים שאין להטריח את החוק במקרה זה. עד שבאה מיס מייבל עצמה ומספרת, כלאחר יד, שהיא גם רצחה את האחות. תדהמה כללית, התיעצות משותפת, החלטה עצובה שיש לקרוא למשטרה. כשבא המפקח כדי לקחת את מיס מייבל למשטרה ברור לכל, הן לשחקנים והן לקהל, שמיס מייבל היא בחורה כארו ושקומם של החוק הפלילי ועשרת הדיברות הוא דבר מצער מאד.

איש אינו צועק. ר.ס. שריף (שי-חיבר את "קץ המסע", אחת היצירות הגדולות של מלחמת העולם הראשונה) בנה מחזה למופת. אין לו כל מקומות (גם לא "שיקול מוסרי פילוסופי", כפי שטוענת התכנית) אולם המחזה מושך את הלב, הוא מרתק את הצופה, ובעיקר — הוא נו-תן לחנה רובינא הזרומות נוספת לגלות את כשרונה הגדול.

המחזה, הבימוי והמשחק מהווים, הפעם, יחידה כמעט מושלמת. חנה רובינא וארי קוטאי (עורך-הדין) מוסרים זה לזה את השלטון על הבמה כשחקני כדורגל המוסרים את הכדור. גם שאר השחקנים נאמנים לרקע המחזה — אם כי הכתן (ורשבר) מגויס במקצת, ויעקב בן-משה הוא חיזור במקצת על יד רחל לופוביץ (שאינה חיוורת כל עיקר).

קרה כאן נס: במשך ערב שלם שכחה "הבימה" את סטניסלבסקי ושאר ירושות

כתובת המערכה וההנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טלפון 66785, ת. ד. 136 / העורך: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גורדון ושולם כהן / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב פין 6, טלפון 2239 / גולפות: צינקגרפיה ארץ-ישראלית בע"מ / ההפקה: דוד טומל ובניו, תל-אביב.

בצורה מאורגנת

טזעל

תרופה בטוחה נגד:

ריבמאזיס | הצטננות
אי-שיאס | לומבאגו
גריפה | כאבי ראש
כאבי פרקים ואברים

יחד מ-7000 פרופסורים ורופאים מאשרים את פעולתו המהירה והמצויינת של טוגל

טוגל פועל גם בספרים כרוניים נסיון אחד שכנע

טוגל-תרופה טורמיה פרי חקירה של הסרט השוויצרי הסיצרח עתה גם בארץ להשיג ככל בחי' סרקחח

אחים אברהמוף

סוכנות לתירות ונסיעות סדורי נסיעות בחסכון וכיעילות לכל חלקי תבל תל-אביב, אחוזת בית 3 טלפון 5217-8 חיפה, רח' חייט 6 טלפון 2605 ירושלים, קילנוע. אוריון, טלפון 5360

קולנוע בתל-אביב

- אופיר — החזור בתשובה (2)
- עם גרגורי פק ואוה גרנר
- אסתר — מוזמות בטוקיו עם המפרי בוגרט
- מגדלור — מכתב מאלמונית (3)
- אוריון — רביזור עם דני קיי (5)
- קולנוע בחיפה
- ארמון — איבו גימה
- אורה — הגערה מהחוף, וירגינה מאי

תיאטרון אילסון 4 טל' 5195 המעברה לסדורי מיקרופון נים. ספק של קול ישראל תקוני-רדיו

תקליטים גרמופונים

- קניה
  - סכירה
  - הילוף
  - אברהמסון
- רח' בן-יהודה 9

**היש דמיון
בינך ובין
רונרט טיילור**

Robert Taylor

משחת שמנו וקיי

ובשביל שערות יבשות. נקה חלמון שמפו" נא להחזיר את השפופרת הריקה בזמן קנית חדשה

המפיצים: חברת נורית בע"מ.

קצרנות

נלמדת בקלות מפליאה על ידי מליונים אנשים בכל הארצות וברוב השפות בעולם לפי שיטת "הרג" הפשוטה! בראשית נובמבר יפתחו קורסים חדשים לקצרנות עברית ואנגלית לפי שיטה נפלאה זו הנהוגה ומתקבלת בחצון במוסדות פרטיים, ציבוריים וממשלתיים כאחד, בהנהלת מר.ה. קמפינסקי, מחבר הקצרנות העברית לפי שיטה זו. הרשמו מיד — והבטחתם לעצמכם מקום בכיתה!
חיפה: (ימים א, ו) אצל מר קמפינסקי, רחוב פבזנר 19.
תל-אביב: (ימים ב, ג) מלון "אירופה", רחוב אלנבי 42, טל' 2913.
ירושלים: (ימים ד, ה) מלון "ויטא", רחוב המלך דוד 21, טל' 2515.
ה ה צ ל ח ה מ ו כ ב ת ה ת

רוכב אופנועו הופיע ספר ה"אופנוע"

קנה את הספר ותוכח -

אל ג'ולסון

מי שהיה אסא יואלסון, יליד פטרבורג, רוסיה (1886), בנו של חזן, היה אישיות בולטת ביותר על הבמה והבד האמריקאיים. ביחוד ההתפרסם אל בשיריו הכושיים. קולו היה טנור ערב להפליא, אך ביחוד עמד לו הרגש הרב אשר בומרתי. הוא שבה את לב הקהל באישיות מקסימה, באינטימיות המ- יחדת לו. ג'ולסון שאף — והדבר עלה בידו — לשבור את המחיצה בין הבמה והאולם. הוא ירד אל צופיו, למעשה, ושר בשביל כל אחד ואחד מהם לחוד. זה היה קסמו הגדול.

שמו הגיע לכל קצויה תבל עם הצגת הסרט "המדבר הראשון", "זמר הגאון", בו שיחק ג'ולסון את התפקיד הראשי. עד אותה שנה, 1927, הוצגו מספר סרטים מוזמ" רים, בעיקר סרטים אלמים שצורפה אליהם מוסיקה מתאימה. אולם כאשר נשמע אל ג'ולסון, "זמר הגאון", אומר מעל הבד לאחר שסיים את שיר הפתיחה: "חכו רבותי, עדין לא שמעתם מאומה", חשמל משפט זה את הקהל. אותו סרט היסטורי פתח את תקופת הקולנוע (נסיונות רבים נעשו בשטח זה משנת 1896).

ג'ולסון הופיע בסרטים רבים לאחר הצלחתו הראשונה בהוליווד, ואף על פי שחיי משפחה עגומים השפיעו עליו לרעה, לא חדל לשחק ולשיר לפני המצלמות עד שנת 1939. לאחר שנעלם זמן מה מעל האופק, חזר, בשנות המלחמה העולמית השנייה, כהבר נכבד בלהקות צבאיות אמ- ריקאיות ואחריו שבתות הנשק הופיע קצ- רות בסרט אחד ב-1945 בבראדו, בתכנית שבועית קבועה שהיתה אחת החביבות ביותר על קהל המאזינים באמריקה. בשנים האחרונות הפיקה חברת קולומביה שני סרטים ביוגרפיים על ג'ולסון (לארי פארקס עיצב את הדמות ואילו ג'ולסון סיפק את הקול). עתה עמד ג'ולסון להופיע בסרט שלישי, אוטוביוגרפי, המטפל במאורע-ו תיו במלחמה.

לפני זמן קצר חזר ג'ולסון לאמריקה מביקור בחזית קוריאה מקום שם הופיע בפני החיילים. בשבוע שעבר, בשבתו בחב- רת ידידים בסאן פראסיסקו, צנח מת.

בהלווייתו שיצאה מבית הכנסת המרכזי בהוליווד השתתפו תשעת אלפים מצרי- צים. ביניהם כל כוכבי ואילי הוליווד. אל היה אדם פופולארי מאד.

הנעלים האדומות

"...והיא נעלה את הנעלים האדומות והלכה אל הנשף והתחילה לרקוד. והנעלים לא הניחו לה לנוע כאות נפש. היא רצתה לצעוד לימין והן רקדו לשמאל. כאשר אמרה לרקוד לאורך החדר, הן רקדו לרוחבו ואחר כך יצאו במחול על מדרגות הבית ובמעלה הרחוב ודרך שער העיר. וכך היא רקדה, הנעלים אלצו אותה לרקוד, עד שהגיעה ליער אפל... והיא נפתחה מאוד ורצתה להסיר את הנעלים האדומות מעל רגליה אולם הן כאילו דבקו לבשרה..."

מן האגדה של האנס כריסטיאן אנדרסן שאבו המפיקים-מחברים במאים פאואל ופרסבורגר ("קולנוע בליפ", "במעלות לש")

מיים") את ההשראה לנעלים האדומות. הם ניסו לעשות את אחד הדברים הקשים בידו תר על הבד: להסריט אגדה. הם הצליחו.

כבכל אגדה העלילה היא ילדותית, אפילו סנטימנטאלית: ויקי (מוירה שיר) היא רקדנית בבלט של לרמנטוב (אנטון וואלברוק). היא מתאהבת בקומפוזיטור צעיר (מאריוס גורנג), נישאת לו, ועוברת את הבמה. אולם המחול מושך אותה, היא חוזרת לרקוד על אף הפצרות בעלה. הסוף הוא טראגי: דעתה נטרפת עליה והיא מתאבדת כשנעלי הריקוד על רגליה.

לאגדה זו ניסו הבמאים הבריטים לצרף עוד אגדה, על המתרחש מאחורי הקלעים בלהקת באלט: הזרת הקודש של הרקדנים בפני אלילים — המחול וההתמסרות המוח- לטה, ללא סייגים, לאמנותם. משמעת הבר- זל האכזרית והחברות השוררים בלהקה. זוהי אגדה שדשו בה רבות והסרט ממשיך בקו זה ללא סטיות. זוהי מגרעתו האחת.

הבלונדית הנועות

"הבלונדית הנועות" היא לא אחרת מא- שר בטי גרייבל אשר היטיבה לשחק. להפ- תעתו הנעימה של כל הקהל, בקומדיה השג- עונית האחרונה של פרסטון ("דרכו של מ נ צ ח") סטורגיס.

מעשה בפרדי ג'ונס (בטי גרייבל) זמריית במסבאה בעיר המערב הפרוע המיטיבה לקלוע באקדח, אולם ככוונה את האקדח לפרצופו של אהובה בלייקי (סיזאר רומירו) היא פוגעת באחוריו של השופט אוטול. מזעמו של השופט הפצוע היא בורחת לעיר אחרת, מתתפשת ל- מורה בבית ספר, מקום בו היא משליטה משמעת בעז- רת האקדח, וגורמת לקטטה כללית בין האורחים שומ- רייחוק והתושבים חמומי- המוח בעיר. זו. הכל מוגש בסגנון המוכר של סטורגיס: כמתלה רבת תנועה ומ עוטה הגיון.

ואמנם, כדי ליהנות מסרט זה, חייב הצופה להשאיר בבית כל שקרים מוסמכים ודעות קדומות על דברים כמו כוח המשכיה (של כדור הארץ, לא של בלונדיניות המיטיבות לירות באקדח), הנוק שכדור חי עלול לה- ביא לאדם שהוא נתקע בב- שרו, העובדה שגולגולת ע- לולה להשבר אם חובטים בה בסלע גדול, וכו'. כי כל הדברים הללו קורים ב- סרט ואיש אינו גיווקי א- פילו לא השופט הנכבד ש- שלושה כדורים נוקבים או- תו, בזה אחר זה, ובאותו המקום, מבלי שיגרם לו יותר מאשר גירוי לא נעים, אך לגמרי לא מסוכן.

המוכן להכנס אל הקולנוע בתנאים אלה מובטחת לו המתלה משעשעת ופקחית למ- די, המאוכלסת דמויות מבדחות מאד שכל

אחת מהן מעוצבת באמנות רבה ובידי שחקנים כאולגה סאן חואן, רודי וואלי, פורטר הול וסטאנלי הולוביי.

אל ג'ולסון הקהל התחשמל...

רוף הידיעה הטכנית הרחבה של עמאר עלולה לתת תוצאות לגמרי אחרות מה- פוגה."

„מרבית הזרים”

„על הצורך במונחים עכריים בענף ההסרטה אין צורך להרחיב את הדיבור; הוא ברור ומובן ואינו נופל מן הצורך במקצועות אחרים. אין ספק גם שבשטח ההסרטה — בהש- וואה לשטחים אחרים — יקשה להשיש את העברית, כי מרבית הזרים או הישראלים ה- עוסקים במקצוע זה בארץ, אין העברית שגורה בפהם כלל." בעובדה זו פותחת ה- הקדמה לחוברת „מונחי ההסרטה" שיצאה לאור זה עתה מטעם יחידת ההסרטה של צ.ה.ל.

כמה מונחים אופייניים:

- השבת העבר או השבה — חזרה לאחור בעלילה, סממן בדוק בסרטים.
- מפקיד — אותו עוורבמאי האחראי לש- כירת שחקני-משנה וניצבים.
- מפיק — במקום „יצרן" המקובל ושאינו מתאים.
- מסרטה — מצלמת קולנוע.
- סרט (קמץ קמץ) צלם קולנוע.
- צידוד — פאנורמה, צילום בו המצלמה נעה בכיוון אופקי.
- שפיעה — צילום בו המצלמה נעה במ- אונך.

חידו הקולנוע

ג. רקדנים וזמרים

1. עתה היא שחקנית דרמטית, או- לם לפני שנים היתה ידועה כרקדנית ו- הופיעה במספר סרטים לצידו של... (ראה מס. 3 להלן) שמה הפרטי הוא כצבע שערה, מי היא?
2. בן זוגו בסרטים רבים הוא קומי- קאן ידוע. השנים מתקוטטים ביניהם תמיד, הגם שבחיייהם הפרטיים הם ידידים טובים. מיהו?
3. רקדן ידוע, בן זוגה של... (ראה מס' 1 לעל) בסרטים רבים. הודיע פעמים אחדות על פרישתו מן הבד אולם חזר בו מהחלטותיו. מיהו?
4. בסרט וואלט דיסני ראינו ליתן ש- היה מסוגל לשיר בקול טנור, באריטון, באס וסופרנו, וכן כמקהלה בת מאה קול. כל הקולות הללו יצאו מגרונו של זמר אחד שהופיע בסרטים רבים. מיהו?
5. היא שרה בסרטים רבים שהמפורסם בהם היה „רוז מארי". בסרטיה האחרונים משחקת בתפקידים דרמטיים ואיננה מזמ- רת. מי היא?

מוירה שירר (הנעלים האדומות) ... כאילו דבקו לבשרה.

„הפוגה”

את הסרט העלילתי הראשון המדבר עב- רית ושלא הופק לפי הזמנת אחת הקרנות ה„לאומיות" או „הדסה" אפשר לבקר משי- תי נקודות מבט: כיצירה אמנותית או כמפעל נועז שאופשר הזדות לעבודתו של איש אחד בתנאים קשים (ראה „במדינה").

כיצירה אמנותית אין לה פוגה" כל הצדקה. עמרם עמאר, צלם קולנוע לפי מקצועו, עשה בלי ספק משגה גדול בה- טילו על שכמו מעמסה כבדה מדי; הוא עיבד את התסריט הסופי, ביים את הסרט, ערך אותו וארגן את ההסרטה. אין ספק שעמאר הוא צלם מומחה ובקיאיותו בצד הטכני של הסרטה היא רבה, אך אין גם ספק שבאמנות הסרט ובתורת המשחק ידיעותיו קלושות ביותר.

ברם, השלמות הטכנית של הסרט, בהשוואה ליומני „כרמל" וסרטי הפרסומת המקומיים היא ממש מפתיעה, אף על פי שהסרט פותח בארץ ואף הוקלט כאן בחלקו. הכל, אנגב, נעשה תחת השגחתו של עמאר. ערכו הגדול של „הפוגה" הוא בזה שהוכיח אחת ולתמיד שאפשר לבצע בארץ סרט של ממש („אין זה סרט טוב" התבטא מומחה מקומי „אבל זהו סרט") בעשירית הסכום המוצא בדרך כלל על סרט „ציוני" המוכן על ידי מומחה אמריקאי.

אסתר מזרחי ורות גבריאלית (הפוגה)

...הזדות לעבודה בתנאים קשים.

